

ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 980-IV від 19.06.2003, ВВР, 2004, № 2, ст.6

№ 1255-IV від 18.11.2003, ВВР, 2004, № 11, ст.140

№ 1713-IV від 12.05.2004, ВВР, 2004, № 33-34, ст.403

№ 2135-IV від 02.11.2004, ВВР, 2005, № 2, ст.37

№ 2146-IV від 03.11.2004, ВВР, 2005, № 2, ст.39

№ 2450-IV від 03.03.2005, ВВР, 2005, № 13, ст.234

№ 2452-IV від 03.03.2005, ВВР, 2005, № 16, ст.257

№ 2620-IV від 02.06.2005, ВВР, 2005, № 26, ст.352

№ 2664-IV від 16.06.2005, ВВР, 2005, № 31, ст.420

№ 2705-IV від 23.06.2005, ВВР, 2005, № 33, ст.427

№ 2710-IV від 23.06.2005, ВВР, 2005, № 32, ст.423

№ 2798-IV від 06.09.2005, ВВР, 2005, № 42, ст.464

№ 3165-IV від 01.12.2005, ВВР, 2006, № 12, ст.102

№ 3201-IV від 15.12.2005, ВВР, 2006, № 13, ст.110

№ 3261-IV від 22.12.2005, ВВР, 2006, № 15, ст.127

№ 3348-IV від 17.01.2006, ВВР, 2006, № 19-20, ст.161

№ 3456-IV від 22.02.2006, ВВР, 2006, № 27, ст.234

№ 3480-IV від 23.02.2006, ВВР, 2006, № 31, ст.268

№ 185-V від 21.09.2006, ВВР, 2006, № 46, ст.456

№ 501-V від 20.12.2006, ВВР, 2007, № 11, ст.93

№ 524-V від 22.12.2006, ВВР, 2007, № 10, ст.87

№ 1111-V від 31.05.2007, ВВР, 2007, № 44, ст.512

№ 509-VI від 16.09.2008, ВВР, 2008, № 48, ст.358

№ 514-VI від 17.09.2008, ВВР, 2008, № 50-51, ст.384

№ 661-VI від 12.12.2008, ВВР, 2009, № 15, ст.190

№ 675-VI від 17.12.2008, ВВР, 2009, № 15, ст.192

№ 692-VI від 18.12.2008, ВВР, 2009, № 17, ст.236

№ 800-VI від 25.12.2008, ВВР, 2009, № 19, ст.257

№ 1055-VI від 03.03.2009, ВВР, 2009, № 29, ст.393

№ 1254-VI від 14.04.2009, ВВР, 2009, № 36-37, ст.511

№ 1390-VI від 21.05.2009, ВВР, 2009, № 39, ст.559

№ 1559-VI від 17.11.2009, ВВР, 2010, № 1, ст.2

№ 1568-VI від 25.06.2009, ВВР, 2010, № 1, ст.5

№ 1617-VI від 24.07.2009, ВВР, 2010, № 2-3, ст.11

№ 1702-VI від 05.11.2009, ВВР, 2010, № 5, ст.40}

{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 31-рп/2009 від 10.12.2009}

{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 1-рп/2010 від 12.01.2010}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 1822-VI від 21.01.2010, ВВР, 2010, № 10, ст.106

№ 1878-VI від 11.02.2010, ВВР, 2010, № 18, ст.141

№ 2257-VI від 14.05.2010, ВВР, 2010, № 28, ст.354

№ 2258-VI від 18.05.2010, ВВР, 2010, № 29, ст.392

№ 2289-VI від 01.06.2010, ВВР, 2010, № 33, ст.471

№ 2328-VI від 15.06.2010, ВВР, 2010, № 32, ст.449

№ 2367-VI від 29.06.2010, ВВР, 2010, № 34, ст.486

№ 2398-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 38, ст.509

№ 2435-VI від 06.07.2010, ВВР, 2010, № 46, ст.539

№ 2457-VI від 08.07.2010, ВВР, 2010, № 48, ст.564

№ 2510-VI від 09.09.2010, ВВР, 2011, № 4, ст.20

№ 2518-VI від 09.09.2010, BBP, 2011, № 4, ст.22
№ 2527-VI від 21.09.2010, BBP, 2011, № 5, ст.29
№ 2555-VI від 23.09.2010, BBP, 2011, № 6, ст.41
№ 2677-VI від 04.11.2010, BBP, 2011, № 19-20, ст.142
№ 2735-VI від 02.12.2010, BBP, 2011, № 21, ст.144
№ 2741-VI від 02.12.2010, BBP, 2011, № 18, ст.123
№ 2756-VI від 02.12.2010, BBP, 2011, № 23, ст.160
№ 2825-VI від 21.12.2010, BBP, 2011, № 27, ст.228
№ 2850-VI від 22.12.2010, BBP, 2011, № 28, ст.252
№ 2938-VI від 13.01.2011, BBP, 2011, № 32, ст.313
№ 3166-VI від 17.03.2011, BBP, 2011, № 38, ст.385
№ 3234-VI від 19.04.2011, BBP, 2011, № 42, ст.433
№ 3262-VI від 21.04.2011, BBP, 2011, № 43, ст.445
№ 3263-VI від 21.04.2011, BBP, 2011, № 43, ст.446
№ 3323-VI від 12.05.2011, BBP, 2011, № 45, ст.479
№ 3384-VI від 19.05.2011, BBP, 2011, № 46, ст.512
№ 3390-VI від 19.05.2011, BBP, 2011, № 47, ст.531
№ 3436-VI від 31.05.2011, BBP, 2011, № 50, ст.542
№ 3461-VI від 02.06.2011, BBP, 2011, № 51, ст.578
№ 3565-VI від 05.07.2011, BBP, 2012, № 5, ст.34
№ 3610-VI від 07.07.2011, BBP, 2012, № 7, ст.53
№ 3795-VI від 22.09.2011, BBP, 2012, № 21, ст.197
№ 4176-VI від 20.12.2011, BBP, 2012, № 29, ст.340
№ 4212-VI від 22.12.2011, BBP, 2012, № 32-33, ст.413
№ 4220-VI від 22.12.2011, BBP, 2012, № 29, ст.345
№ 4416-VI від 21.02.2012, BBP, 2012, № 42, ст.522
№ 4652-VI від 13.04.2012, BBP, 2013, № 21, ст.208
№ 4765-VI від 17.05.2012, BBP, 2013, № 15, ст.99}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 14-рп/2012 від 03.07.2012}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 5042-VI від 04.07.2012, BBP, 2013, № 26, ст.264
№ 5080-VI від 05.07.2012, BBP, 2013, № 29, ст.337
№ 5178-VI від 06.07.2012, BBP, 2013, № 39, ст.517
№ 5284-VI від 18.09.2012, BBP, 2013, № 37, ст.488
№ 5405-VI від 02.10.2012, BBP, 2013, № 40, ст.540
№ 5463-VI від 16.10.2012, BBP, 2014, № 4, ст.61
№ 5477-VI від 06.11.2012, BBP, 2013, № 50, ст.693
№ 5495-VI від 20.11.2012, BBP, 2013, № 50, ст.698
№ 245-VII від 16.05.2013, BBP, 2014, № 12, ст.178
№ 402-VII від 04.07.2013, BBP, 2014, № 20-21, ст.708
№ 406-VII від 04.07.2013, BBP, 2014, № 20-21, ст.712
№ 642-VII від 10.10.2013, BBP, 2014, № 22, ст.773}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 1-рп/2014 від 11.02.2014}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1170-VII від 27.03.2014, BBP, 2014, № 22, ст.816
№ 1206-VII від 15.04.2014, BBP, 2014, № 24, ст.885
№ 1255-VII від 13.05.2014, BBP, 2014, № 27, ст.912
№ 1258-VII від 13.05.2014, BBP, 2014, № 28, ст.936
№ 1508-VII від 17.06.2014, BBP, 2014, № 34, ст.1167
№ 1673-VII від 02.09.2014, BBP, 2014, № 43, ст.2037
№ 1702-VII від 14.10.2014, BBP, 2014, № 50-51, ст.2057
№ 1709-VII від 20.10.2014, BBP, 2015, № 1, ст.2
№ 189-VIII від 12.02.2015, BBP, 2015, № 16, ст.112
№ 191-VIII від 12.02.2015, BBP, 2015, № 21, ст.133

№ 289-VIII від 07.04.2015, BBP, 2015, № 25, см.188
№ 417-VIII від 14.05.2015, BBP, 2015, № 29, см.262
№ 424-VIII від 14.05.2015, BBP, 2015, № 30, см.270
№ 629-VIII від 16.07.2015, BBP, 2015, № 43, см.386
№ 675-VIII від 03.09.2015, BBP, 2015, № 45, см.410
№ 835-VIII від 26.11.2015, BBP, 2016, № 2, см.17
№ 901-VIII від 23.12.2015, BBP, 2016, № 4, см.44
№ 922-VIII від 25.12.2015, BBP, 2016, № 9, см.89
№ 1021-VIII від 18.02.2016, BBP, 2016, № 11, см.129
№ 1404-VIII від 02.06.2016, BBP, 2016, № 30, см.542
№ 1414-VIII від 14.06.2016, BBP, 2016, № 32, см.555
№ 1533-VIII від 20.09.2016, BBP, 2016, № 44, см.747
№ 1666-VIII від 06.10.2016, BBP, 2016, № 47, см.800
№ 1983-VIII від 23.03.2017, BBP, 2017, № 25, см.289
№ 1999-VIII від 05.04.2017, BBP, 2017, № 24, см.277
№ 2147-VIII від 03.10.2017, BBP, 2017, № 48, см.436
№ 2210-VIII від 16.11.2017, BBP, 2018, № 6-7, см.38
№ 2234-VIII від 07.12.2017, BBP, 2018, № 6-7, см.40
№ 2269-VIII від 18.01.2018, BBP, 2018, № 12, см.68
№ 2275-VIII від 06.02.2018, BBP, 2018, № 13, см.69,
№ 2505-VIII від 12.07.2018, BBP, 2018, № 38, см.280
№ 2581-VIII від 02.10.2018, BBP, 2018, № 46, см.371
№ 2628-VIII від 23.11.2018, BBP, 2018, № 49, см.399
№ 2694-VIII від 28.02.2019}

{У тексті Кодексу слова «орган державної податкової служби» в усіх відмінках і числах замінено словами «орган доходів і зборів» у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 406-VII від 04.07.2013}

КНИГА ПЕРША. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

ГЛАВА 1. ЦИВІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Стаття 1. Відносини, що регулюються цивільним законодавством

1. Цивільним законодавством регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленню, майновій самостійності їх учасників.

2. До майнових відносин, заснованих на адміністративному або іншому владному підпорядкуванні однієї сторони другій стороні, а також до податкових, бюджетних відносин цивільне законодавство не застосовується, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 2. Учасники цивільних відносин

1. Учасниками цивільних відносин є фізичні особи та юридичні особи (далі — особи).

2. Учасниками цивільних відносин є: держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, іноземні держави та інші суб'єкти публічного права.

Стаття 3. Загальні засади цивільного законодавства

1. Загальними засадами цивільного законодавства є:

- 1) неприпустимість свавільного втручання у сферу особистого життя людини;
- 2) неприпустимість позбавлення права власності, крім випадків, встановлених Конституцією України та законом;
- 3) свобода договору;
- 4) свобода підприємницької діяльності, яка не заборонена законом;
- 5) судовий захист цивільного права та інтересу;
- 6) справедливість, добросовісність та розумність.

Стаття 4. Акти цивільного законодавства України

1. Основу цивільного законодавства України становить Конституція України.

2. Основним актом цивільного законодавства України є Цивільний кодекс України.

Актами цивільного законодавства є також інші закони України, які приймаються відповідно до Конституції України та цього Кодексу (далі — закон).

Якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює цивільні відносини інакше, ніж цей Кодекс, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до Цивільного кодексу України. Поданий законопроект розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до Цивільного кодексу України.

3. Цивільні відносини можуть регулюватись актами Президента України у випадках, встановлених Конституцією України.

4. Актами цивільного законодавства є також постанови Кабінету Міністрів України. Якщо постанова Кабінету Міністрів України суперечить положенням цього Кодексу або іншому закону, застосовуються відповідні положення цього Кодексу або іншого закону.

5. Інші органи державної влади України, органи влади Автономної Республіки Крим можуть видавати нормативно-правові акти, що регулюють цивільні відносини, лише у випадках і в межах, встановлених Конституцією України та законом.

6. Цивільні відносини регулюються однаково на всій території України.

Стаття 5. Дія актів цивільного законодавства у часі

1. Акти цивільного законодавства регулюють відносини, які виникли з дня набрання ними чинності.

2. Акт цивільного законодавства не має зворотної дії у часі, крім випадків, коли він пом'якшує або скасовує цивільну відповідальність особи.

3. Якщо цивільні відносини виникли раніше і регулювалися актом цивільного законодавства, який втратив чинність, новий акт цивільного законодавства застосовується до прав та обов'язків, що виникли з моменту набрання ним чинності.

Стаття 6. Акти цивільного законодавства і договір

1. Сторони мають право укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства, але відповідає загальним засадам цивільного законодавства.

2. Сторони мають право врегулювати у договорі, який передбачений актами цивільного законодавства, свої відносини, які не врегульовані цими актами.

3. Сторони в договорі можуть відступити від положень актів цивільного законодавства і врегулювати свої відносини на власний розсуд.

Сторони в договорі не можуть відступити від положень актів цивільного законодавства, якщо в цих актах прямо вказано про це, а також у разі, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства впливає з їх змісту або із суті відносин між сторонами.

4. Положення частин першої, другої і третьої цієї статті застосовуються і до односторонніх правочинів.

Стаття 7. Звичай

1. Цивільні відносини можуть регулюватися звичаєм, зокрема звичаєм ділового обороту.

Звичаєм є правило поведінки, яке не встановлене актами цивільного законодавства, але є ustalеним у певній сфері цивільних відносин.

Звичай може бути зафіксований у відповідному документі.

2. Звичай, що суперечить договору або актам цивільного законодавства, у цивільних відносинах не застосовується.

Стаття 8. Аналогія

1. Якщо цивільні відносини не врегульовані цим Кодексом, іншими актами цивільного законодавства або договором, вони регулюються тими правовими нормами цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону).

2. У разі неможливості використати аналогію закону для регулювання цивільних відносин вони регулюються відповідно до загальних засад цивільного законодавства (аналогія права).

Стаття 9. Застосування Цивільного кодексу України до врегулювання відносин у сферах господарювання, використання природних ресурсів, охорони довкілля, а також до трудових та сімейних відносин

1. Положення цього Кодексу застосовуються до врегулювання відносин, які виникають у сферах використання природних ресурсів та охорони довкілля, а також до трудових та сімейних відносин, якщо вони не врегульовані іншими актами законодавства.

2. Законом можуть бути передбачені особливості регулювання майнових відносин у сфері господарювання.

Стаття 10. Міжнародні договори

1. Чинний міжнародний договір, який регулює цивільні відносини, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, є частиною національного цивільного законодавства України.

2. Якщо у чинному міжнародному договорі України, укладеному у встановленому законом порядку, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені відповідним актом цивільного законодавства, застосовуються правила відповідного міжнародного договору України.

ГЛАВА 2. ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ. ЗДІЙСНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ

Стаття 11. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків

1. Цивільні права та обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, а також із дій осіб, що не передбачені цими актами, але за аналогією породжують цивільні права та обов'язки.

2. Підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є:

- 1) договори та інші правочини;
- 2) створення літературних, художніх творів, винаходів та інших результатів інтелектуальної, творчої діяльності;
- 3) завдання майнової (матеріальної) та моральної шкоди іншій особі;
- 4) інші юридичні факти.

3. Цивільні права та обов'язки можуть виникати безпосередньо з актів цивільного законодавства.

4. У випадках, встановлених актами цивільного законодавства, цивільні права та обов'язки виникають безпосередньо з актів органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування.

5. У випадках, встановлених актами цивільного законодавства, цивільні права та обов'язки можуть виникати з рішення суду.

6. У випадках, встановлених актами цивільного законодавства або договором, підставою виникнення цивільних прав та обов'язків може бути настання або ненастання певної події.

Стаття 12. Здійснення цивільних прав

1. Особа здійснює свої цивільні права вільно, на власний розсуд.

2. Нездійснення особою своїх цивільних прав не є підставою для їх припинення, крім випадків, встановлених законом.

3. Особа може відмовитися від свого майнового права.

Відмова від права власності на транспортні засоби, тварин, нерухомі речі здійснюється у порядку, встановленому актами цивільного законодавства.

4. Особа може за відплатним або безвідплатним договором передати своє майнове право іншій особі, крім випадків, встановлених законом.

5. Якщо законом встановлені правові наслідки недобросовісного або нерозумного здійснення особою свого права, вважається, що поведінка особи є добросовісною та розумною, якщо інше не встановлено судом.

Стаття 13. Межі здійснення цивільних прав

1. Цивільні права особа здійснює у межах, наданих їй договором або актами цивільного законодавства.

2. При здійсненні своїх прав особа зобов'язана утримуватися від дій, які могли б порушити права інших осіб, завдати шкоди довкіллю або культурній спадщині.

3. Не допускаються дії особи, що вчиняються з наміром завдати шкоди іншій особі, а також зловживання правом в інших формах.

4. При здійсненні цивільних прав особа повинна додержуватися моральних засад суспільства.

5. Не допускаються використання цивільних прав з метою неправомірного обмеження конкуренції, зловживання монополюним становищем на ринку, а також недобросовісна конкуренція.

6. У разі недодержання особою при здійсненні своїх прав вимог, які встановлені частинами другою — п'ятою цієї статті, суд може зобов'язати її припинити зловживання своїми правами, а також застосувати інші наслідки, встановлені законом.

Стаття 14. Виконання цивільних обов'язків

1. Цивільні обов'язки виконуються у межах, встановлених договором або актом цивільного законодавства.

2. Особа не може бути примушена до дій, вчинення яких не є обов'язковим для неї.

3. Виконання цивільних обов'язків забезпечується засобами заохочення та відплатності, які встановлені договором або актом цивільного законодавства.

4. Особа може бути звільнена від цивільного обов'язку або його виконання у випадках, встановлених договором або актами цивільного законодавства.

ГЛАВА 3. ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ

Стаття 15. Право на захист цивільних прав та інтересів

1. Кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання.

2. Кожна особа має право на захист свого інтересу, який не суперечить загальним засадам цивільного законодавства.

Стаття 16. Захист цивільних прав та інтересів судом

1. Кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

2. Способами захисту цивільних прав та інтересів можуть бути:

1) визнання права;

2) визнання правочину недійсним;

3) припинення дії, яка порушує право;

4) відновлення становища, яке існувало до порушення;

5) примусове виконання обов'язку в натурі;

6) зміна правовідношення;

7) припинення правовідношення;

8) відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди;

9) відшкодування моральної (немайнової) шкоди;

10) визнання незаконними рішень, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб.

Суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом чи судом у визначених законом випадках.

{Абзац двадцятій частини другої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2147-VIII від 03.10.2017}

3. Суд може відмовити у захисті цивільного права та інтересу особи в разі порушення нею положень частин другої — п'ятої статті 13 цього Кодексу.

Стаття 17. Захист цивільних прав та інтересів Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування

1. Президент України здійснює захист цивільних прав та інтересів у межах повноважень, визначених Конституцією України.

ЗМІСТ

КНИГА ПЕРША. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
РОЗДІЛ I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
ГЛАВА 1. ЦИВІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	5
Стаття 1. Відносини, що регулюються цивільним законодавством	5
Стаття 2. Учасники цивільних відносин	5
Стаття 3. Загальні засади цивільного законодавства	5
Стаття 4. Акти цивільного законодавства України	5
Стаття 5. Дія актів цивільного законодавства у часі	6
Стаття 6. Акти цивільного законодавства і договір	6
Стаття 7. Звичай	6
Стаття 8. Аналогія	6
Стаття 9. Застосування Цивільного кодексу України до врегулювання відносин у сферах господарювання, використання природних ресурсів, охорони довкілля, а також до трудових та сімейних відносин	7
Стаття 10. Міжнародні договори	7
ГЛАВА 2. ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ. ЗДІЙСНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ	7
Стаття 11. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків	7
Стаття 12. Здійснення цивільних прав	7
Стаття 13. Межі здійснення цивільних прав	7
Стаття 14. Виконання цивільних обов'язків	8
ГЛАВА 3. ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ	8
Стаття 15. Право на захист цивільних прав та інтересів	8
Стаття 16. Захист цивільних прав та інтересів судом	8
Стаття 17. Захист цивільних прав та інтересів Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування	8
Стаття 18. Захист цивільних прав нотаріусом	9
Стаття 19. Самозахист цивільних прав	9
Стаття 20. Здійснення права на захист	9
Стаття 21. Визнання незаконним правового акта органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування	9
Стаття 22. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди	9
Стаття 23. Відшкодування моральної шкоди	10
РОЗДІЛ II. ОСОБИ	10
Підрозділ 1. ФІЗИЧНА ОСОБА	10
ГЛАВА 4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ФІЗИЧНУ ОСОБУ	10
Стаття 24. Поняття фізичної особи	10
Стаття 25. Цивільна правоздатність фізичної особи	10
Стаття 26. Обсяг цивільної правоздатності фізичної особи	10
Стаття 27. Запобігання обмеженню можливості фізичної особи мати цивільні права та обов'язки	10
Стаття 28. Ім'я фізичної особи	11
Стаття 29. Місце проживання фізичної особи	11
Стаття 30. Цивільна дієздатність фізичної особи	11
Стаття 31. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи, яка не досягла чотирнадцяти років	11
Стаття 32. Неповна цивільна дієздатність фізичної особи у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років	12
Стаття 33. Цивільна відповідальність неповнолітньої особи	12
Стаття 34. Повна цивільна дієздатність	12
Стаття 35. Надання повної цивільної дієздатності	13
Стаття 36. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи	13
Стаття 37. Правові наслідки обмеження цивільної дієздатності фізичної особи	13
Стаття 38. Повнення цивільної дієздатності фізичної особи, цивільна дієздатність якої була обмежена	13
Стаття 39. Визнання фізичної особи недієздатною	14
Стаття 40. Момент визнання фізичної особи недієздатною	14

Стаття 41. Правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною	14
Стаття 42. Поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка була визнана недієздатною	14
Стаття 43. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою	14
Стаття 44. Опіка над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, а також особи, зниклої безвісти	15
Стаття 45. Касування рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою	15
Стаття 46. Оголошення фізичної особи померлою	15
Стаття 47. Правові наслідки оголошення фізичної особи померлою	15
Стаття 48. Правові наслідки появи фізичної особи, яка була оголошена померлою	16
Стаття 49. Акти цивільного стану	16
ГЛАВА 5. ФІЗИЧНА ОСОБА — ПІДПРИЄМЕЦЬ	16
Стаття 50. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності	16
Стаття 51. Застосування до підприємницької діяльності фізичних осіб нормативно-правових актів, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб	17
Стаття 52. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи — підприємця	17
Стаття 53. Банкрутство фізичної особи — підприємця	17
Стаття 54. Управління майном, що використовується у підприємницькій діяльності, органом опіки та піклування	17
ГЛАВА 6. ОПІКА ТА ПІКЛУВАННЯ	17
Стаття 55. Завдання опіки та піклування	17
Стаття 56. Орган опіки та піклування	17
Стаття 57. Обов'язок повідомляти про фізичних осіб, які потребують опіки або піклування	18
Стаття 58. Фізичні особи, над якими встановлюється опіка	18
Стаття 59. Фізичні особи, над якими встановлюється піклування	18
Стаття 60. Встановлення опіки та піклування судом	18
Стаття 61. Встановлення опіки та піклування органом опіки та піклування	18
Стаття 62. Місце встановлення опіки або піклування	18
Стаття 63. Призначення опікуна або піклувальника	18
Стаття 64. Фізична особа, яка не може бути опікуном або піклувальником	18
Стаття 65. Опіка або піклування над фізичною особою, щодо якої не призначено опікуна або піклувальника	19
Стаття 66. Опіка або піклування над фізичною особою, яка перебуває у спеціальному закладі	19
Стаття 67. Права та обов'язки опікуна	19
Стаття 68. Правочини, які не може вчиняти опікун	19
Стаття 69. Права та обов'язки піклувальника	19
Стаття 70. Правочини, на вчинення яких піклувальник не може давати згоду	19
Стаття 71. Правочини, які вчиняються з дозволу органу опіки та піклування	19
Стаття 72. Управління майном особи, над якою встановлено опіку	20
Стаття 73. Право опікуна та піклувальника на плату за виконання ними своїх обов'язків	20
Стаття 74. Опіка над майном	20
Стаття 75. Звільнення опікуна та піклувальника	20
Стаття 76. Припинення опіки	20
Стаття 77. Припинення піклування	20
Стаття 78. Надання дієздатній фізичній особі допомоги у здійсненні її прав та виконанні обов'язків	21
Стаття 79. Оскарження дій опікуна, рішень органу опіки та піклування	21
Підрозділ 2. ЮРИДИЧНА ОСОБА	21
ГЛАВА 7. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ ОСОБУ	21
Стаття 80. Поняття юридичної особи	21
Стаття 81. Види юридичних осіб	21
Стаття 82. Участь юридичних осіб публічного права у цивільних відносинах	22
Стаття 83. Організаційно-правові форми юридичних осіб	22
Стаття 84. Підприємницькі товариства	22
Стаття 85. Непідприємницькі товариства	22
Стаття 86. Здійснення підприємницької діяльності непадприємницькими товариствами та установами	22

Стаття 87. Створення юридичної особи	22
Стаття 88. Вимоги до змісту установчих документів	23
Стаття 89. Державна реєстрація юридичної особи	23
Стаття 90. Найменування юридичної особи	23
Стаття 91. Цивільна правоздатність юридичної особи	24
Стаття 92. Цивільна дієздатність юридичної особи	24
Стаття 93. Місцезнаходження юридичної особи	24
Стаття 94. Особисті немайнові права юридичної особи	24
Стаття 95. Філії та представництва	24
Стаття 96. Відповідальність юридичних осіб	25
Стаття 97. Управління товариством	25
Стаття 98. Загальні збори учасників товариства	25
Стаття 99. Виконавчий орган товариства	25
Стаття 100. Право участі у товаристві	25
Стаття 101. Управління установою	26
Стаття 102. Передання майна установі	26
Стаття 103. Зміна мети установи та структури управління	26
Стаття 104. Припинення юридичної особи	26
Стаття 105. Виконання рішення про припинення юридичної особи	26
Стаття 106. Злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи	27
Стаття 107. Порядок припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу та перетворення	27
Стаття 108. Перетворення юридичної особи	28
Стаття 109. Виділ	28
Стаття 110. Ліквідація юридичної особи	28
Стаття 111. Порядок ліквідації юридичної особи	29
Стаття 112. Задоволення вимог кредиторів	30
ГЛАВА 8. ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ТОВАРИСТВА	31
§ 1. Господарські товариства	31
1. Загальні положення	31
Стаття 113. Поняття та види господарських товариств	31
Стаття 114. Учасники господарського товариства	31
Стаття 115. Майно господарського товариства	31
Стаття 116. Права учасників господарського товариства	31
Стаття 117. Обов'язки учасників господарського товариства	31
Стаття 118. Залежне господарське товариство	32
Стаття 119. Поняття повного товариства	32
Стаття 120. Засновницький договір повного товариства	32
Стаття 121. Управління повним товариством	32
Стаття 122. Ведення справ повного товариства	32
Стаття 123. Розподіл прибутку та збитків повного товариства	33
Стаття 124. Відповідальність учасників повного товариства за його зобов'язаннями	33
Стаття 125. Зміни у складі учасників повного товариства	33
Стаття 126. Вихід з повного товариства	33
Стаття 127. Передання учасником частки (її частини) у складеному капіталі повного товариства	34
Стаття 128. Виключення зі складу учасників повного товариства	34
Стаття 129. Вибуття з повного товариства	34
Стаття 130. Розрахунки у разі виходу, виключення та вибуття з повного товариства	34
Стаття 131. Звернення стягнення на частину майна повного товариства, пропорційну частці учасника товариства у складеному капіталі	35
Стаття 132. Ліквідація повного товариства	35
Стаття 133. Основні положення про командитне товариство	35
Стаття 134. Засновницький договір командитного товариства	35
Стаття 135. Учасники командитного товариства	35
Стаття 136. Управління командитним товариством	36
Стаття 137. Права та обов'язки вкладника командитного товариства	36
Стаття 138. Відповідальність вкладника командитного товариства	36
Стаття 139. Ліквідація командитного товариства	37
Стаття 140. Поняття товариства з обмеженою відповідальністю	37
Стаття 141. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю	37

Стаття 142. Договір про заснування товариства з обмеженою відповідальністю.....	37
Стаття 143. Статут товариства з обмеженою відповідальністю.....	37
Стаття 144. Статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю.....	38
Стаття 145. Управління товариством з обмеженою відповідальністю.....	38
Стаття 146. Контроль за діяльністю виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю.....	39
Стаття 147. Перехід частки (її частини) учасника у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю до іншої особи.....	39
Стаття 148. Вихід учасника із товариства з обмеженою відповідальністю.....	40
Стаття 149. Звернення стягнення на частину майна товариства з обмеженою відповідальністю, пропорційну частці учасника товариства у статутному капіталі.....	40
Стаття 150. Ліквідація товариства з обмеженою відповідальністю.....	40
Стаття 151. Поняття товариства з додатковою відповідальністю.....	41
Стаття 152. Поняття акціонерного товариства.....	41
Стаття 153. Створення акціонерного товариства.....	41
Стаття 154. Статут акціонерного товариства.....	42
Стаття 155. Статутний капітал акціонерного товариства.....	42
Стаття 156. Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства.....	42
Стаття 157. Зменшення статутного капіталу акціонерного товариства.....	43
Стаття 158. Обмеження щодо випуску цінних паперів та щодо виплати дивідендів.....	43
Стаття 159. Загальні збори акціонерів.....	43
Стаття 160. Наглядова рада акціонерного товариства.....	44
Стаття 161. Виконавчий орган акціонерного товариства.....	44
Стаття 162. Аудиторська перевірка.....	44
§ 2. Виробничий кооператив.....	45
Стаття 163. Поняття виробничого кооперативу.....	45
Стаття 164. Установчі документи виробничого кооперативу.....	45
Стаття 165. Майно виробничого кооперативу.....	45
Стаття 166. Припинення членства у виробничому кооперативі і перехід паю.....	45
Підрозділ 3. УЧАСТЬ ДЕРЖАВИ, АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ.....	46
ГЛАВА 9. ПРАВОВІ ФОРМИ УЧАСТІ ДЕРЖАВИ, АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ.....	46
Стаття 167. Правові форми участі держави у цивільних відносинах.....	46
Стаття 168. Правові форми участі Автономної Республіки Крим у цивільних відносинах.....	46
Стаття 169. Правові форми участі територіальних громад у цивільних відносинах.....	46
ГЛАВА 10. ОРГАНИ ТА ПРЕДСТАВНИКИ, ЧЕРЕЗ ЯКИХ ДІЮТЬ ДЕРЖАВА, АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ У ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ.....	47
Стаття 170. Органи, через які діє держава у цивільних відносинах.....	47
Стаття 171. Органи, через які діє Автономна Республіка Крим у цивільних відносинах.....	47
Стаття 172. Органи, через які діють територіальні громади у цивільних відносинах.....	47
Стаття 173. Представники держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад.....	47
ГЛАВА 11. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ ДЕРЖАВИ, АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ, ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	47
Стаття 174. Відповідальність за зобов'язаннями держави.....	47
Стаття 175. Відповідальність за зобов'язаннями територіальних громад.....	47
Стаття 176. Розмежування відповідальності за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад та створених ними юридичних осіб.....	47
РОЗДІЛ III. ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ.....	48
ГЛАВА 12. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ.....	48
Стаття 177. Види об'єктів цивільних прав.....	48
Стаття 178. Обороздатність об'єктів цивільних прав.....	48
ГЛАВА 13. РЕЧІ. МАЙНО.....	48

Стаття 179. Поняття речі.....	48
Стаття 180. Тварини.....	48
Стаття 181. Нерухомі та рухомі речі.....	48
Стаття 182. Державна реєстрація прав на нерухомість.....	48
Стаття 183. Речі подільні та неподільні.....	49
Стаття 184. Речі, визначені індивідуальними або родовими ознаками.....	49
Стаття 185. Речі споживні та неспоживні.....	49
Стаття 186. Головна річ і принадлежність.....	49
Стаття 187. Складові частини речі.....	49
Стаття 188. Складні речі.....	49
Стаття 189. Продукція, плоди та доходи.....	49
Стаття 190. Майно.....	49
Стаття 191. Підприємство як єдиний майновий комплекс.....	49
Стаття 192. Гроші (грошові кошти).....	50
Стаття 193. Валютні цінності.....	50
ГЛАВА 14. ЦІННІ ПАПЕРИ.....	50
Стаття 194. Поняття цінного паперу.....	50
Стаття 195. Групи та види цінних паперів.....	50
Стаття 196. Вимоги до цінного паперу.....	50
Стаття 197. Права на цінний папір та права за цінним папером.....	51
Стаття 198. Виконання за цінним папером.....	51
ГЛАВА 15. НЕМАТЕРІАЛЬНІ БЛАГА.....	51
Стаття 199. Результати інтелектуальної, творчої діяльності.....	51
Стаття 200. Інформація.....	51
Стаття 201. Особисті немайнові блага.....	51
РОЗДІЛ ІV. ПРАВОЧИНИ. ПРЕДСТАВНИЦТВО.....	52
ГЛАВА 16. ПРАВОЧИНИ.....	52
§ 1. Загальні положення про правочини.....	52
Стаття 202. Поняття та види правочинів.....	52
Стаття 203. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину.....	52
Стаття 204. Презумпція правомірності правочину.....	52
Стаття 205. Форма правочину. Способи волевиявлення.....	52
Стаття 206. Правочини, які можуть вчинятися усно.....	52
Стаття 207. Вимоги до письмової форми правочину.....	53
Стаття 208. Правочини, які належить вчиняти у письмовій формі.....	53
Стаття 209. Нотаріальне посвідчення правочину.....	53
Стаття 210. Державна реєстрація правочину.....	54
Стаття 211. Місце вчинення правочину.....	54
Стаття 212. Правочини, щодо яких правові наслідки пов'язуються з настанням певної обставини.....	54
Стаття 213. Тлумачення змісту правочину.....	54
Стаття 214. Відмова від правочину.....	54
§ 2 Правові наслідки недодержання сторонами при вчиненні правочину вимог закону.....	55
Стаття 215. Недійсність правочину.....	55
Стаття 216. Правові наслідки недійсності правочину.....	55
Стаття 217. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину.....	55
Стаття 218. Правові наслідки недодержання вимоги щодо письмової форми правочину.....	55
Стаття 219. Правові наслідки недодержання вимоги закону про нотаріальне посвідчення одностороннього правочину.....	56
Стаття 220. Правові наслідки недодержання вимоги закону про нотаріальне посвідчення договору.....	56
Стаття 221. Правові наслідки вчинення правочину малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності.....	56
Стаття 222. Правові наслідки вчинення правочину неповнолітньою особою за межами її цивільної дієздатності.....	56
Стаття 223. Правові наслідки вчинення правочину фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена, за межами її цивільної дієздатності.....	57
Стаття 224. Правові наслідки вчинення правочину без дозволу органу.....	57

опіки та піклування.....	57
Стаття 225. Правові наслідки вчинення правочину дієздатною фізичною особою, яка у момент його вчинення не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними.....	57
Стаття 226. Правові наслідки вчинення правочину недієздатною фізичною особою.....	57
Стаття 227. Правові наслідки укладення юридичною особою правочину, якого вона не мала права вчиняти.....	57
Стаття 228. Правові наслідки вчинення правочину, який порушує публічний порядок, вчинений з метою, що суперечить інтересам держави і суспільства.....	58
Стаття 229. Правові наслідки правочину, який вчинено під впливом помилки.....	58
Стаття 230. Правові наслідки вчинення правочину під впливом обману.....	58
Стаття 231. Правові наслідки правочину, який вчинено під впливом насильства.....	58
Стаття 232. Правові наслідки правочину, який вчинено у результаті зловмисної домовленості представника однієї сторони з другою стороною.....	58
Стаття 233. Правові наслідки правочину, який вчинено під впливом тяжкої обставини.....	59
Стаття 234. Правові наслідки фіктивного правочину.....	59
Стаття 235. Правові наслідки удаваного правочину.....	59
Стаття 236. Момент недійсності правочину.....	59
ГЛАВА 17. ПРЕДСТАВНИЦТВО.....	59
Стаття 237. Поняття та підстави представництва.....	59
Стаття 238. Правочини, які може вчиняти представник.....	59
Стаття 239. Правові наслідки вчинення правочину представником.....	59
Стаття 240. Передоручення.....	60
Стаття 241. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень.....	60
Стаття 242. Представництво за законом.....	60
Стаття 243. Комерційне представництво.....	60
Стаття 244. Представництво за довіреністю.....	60
Стаття 245. Форма довіреності.....	60
Стаття 246. Довіреність юридичної особи.....	61
Стаття 247. Строк довіреності.....	61
Стаття 248. Припинення представництва за довіреністю.....	61
Стаття 249. Скасування довіреності.....	62
Стаття 250. Відмова представника від вчинення дій, які були визначені довіреністю.....	62
РОЗДІЛ V. СТРОКИ ТА ТЕРМІНИ. ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ.....	62
ГЛАВА 18. ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОБЧИСЛЕННЯ СТРОКІВ.....	62
Стаття 251. Поняття строку та терміну.....	62
Стаття 252. Визначення строку та терміну.....	62
Стаття 253. Початок перебігу строку.....	62
Стаття 254. Закінчення строку.....	63
Стаття 255. Порядок вчинення дій в останній день строку.....	63
ГЛАВА 19. ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ.....	63
Стаття 256. Поняття позовної давності.....	63
Стаття 257. Загальна позовна давність.....	63
Стаття 258. Спеціальна позовна давність.....	63
Стаття 259. Зміна тривалості позовної давності.....	63
Стаття 260. Обчислення позовної давності.....	64
Стаття 261. Початок перебігу позовної давності.....	64
Стаття 262. Позовна давність у разі заміні сторін у зобов'язанні.....	64
Стаття 263. Зупинення перебігу позовної давності.....	64
Стаття 264. Переривання перебігу позовної давності.....	64
Стаття 265. Перебіг позовної давності у разі залишення позову без розгляду.....	65
Стаття 266. Застосування позовної давності до додаткових вимог.....	65
Стаття 267. Наслідки спливу позовної давності.....	65
Стаття 268. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.....	65
КНИГА ДРУГА. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....	66
ГЛАВА 20. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....	66

Стаття 269. Поняття особистого немайнового права.....	66
Стаття 270. Види особистих немайнових прав.....	66
Стаття 271. Зміст особистого немайнового права.....	66
Стаття 272. Здійснення особистих немайнових прав.....	66
Стаття 273. Забезпечення здійснення особистих немайнових прав.....	66
Стаття 274. Обмеження особистих немайнових прав.....	66
Стаття 275. Захист особистого немайнового права.....	66
Стаття 276. Повнення порушеного особистого немайнового права.....	67
Стаття 277. Спростування недостовірної інформації.....	67
Стаття 278. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права.....	67
Стаття 279. Правові наслідки невиконання рішення суду про захист особистого немайнового права.....	68
Стаття 280. Право фізичної особи, особисте немайнове право якої порушено, на відшкодування шкоди.....	68
ГЛАВА 21. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРИРОДНЕ ІСНУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....	68
Стаття 281. Право на життя.....	68
Стаття 282. Право на усунення небезпеки, яка загрожує життю та здоров'ю.....	68
Стаття 283. Право на охорону здоров'я.....	68
Стаття 284. Право на медичну допомогу.....	68
Стаття 285. Право на інформацію про стан свого здоров'я.....	69
Стаття 286. Право на таємницю про стан здоров'я.....	69
Стаття 287. Права фізичної особи, яка перебуває на стаціонарному лікуванні у закладі охорони здоров'я.....	69
Стаття 288. Право на свободу.....	69
Стаття 289. Право на особисту недоторканність.....	69
Стаття 290. Право на донорство.....	70
Стаття 291. Право на сім'ю.....	70
Стаття 292. Право на опіку або піклування.....	70
Стаття 293. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.....	70
ГЛАВА 22. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СОЦІАЛЬНЕ БУТТЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....	70
Стаття 294. Право на ім'я.....	70
Стаття 295. Право на зміну імені.....	70
Стаття 296. Право на використання імені.....	71
Стаття 297. Право на повагу до гідності та честі.....	72
Стаття 298. Повага до людини, яка померла.....	72
Стаття 299. Право на недоторканність ділової репутації.....	72
Стаття 300. Право на індивідуальність.....	72
Стаття 301. Право на особисте життя та його таємницю.....	72
Стаття 302. Право на інформацію.....	72
Стаття 303. Право на особисті папери.....	72
Стаття 304. Розпоряджання особистими паперами.....	73
Стаття 305. Право на ознайомлення з особистими паперами, які передані до фонду бібліотек або архівів.....	73
Стаття 306. Право на таємницю кореспонденції.....	73
Стаття 307. Захист інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле- та відеозйомок.....	73
Стаття 308. Охорона інтересів фізичної особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах.....	73
Стаття 309. Право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості.....	74
Стаття 310. Право на місце проживання.....	74
Стаття 311. Право на недоторканність житла.....	74
Стаття 312. Право на вибір роду занять.....	74
Стаття 313. Право на свободу пересування.....	74
Стаття 314. Право на свободу об'єднання.....	75
Стаття 315. Право на мирні зібрання.....	75
КНИГА ТРЕТЯ. ПРАВО ВЛАСНОСТІ ТА ІНШІ РЕЧОВІ ПРАВА.....	75
РОЗДІЛ І. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.....	75
ГЛАВА 23. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ.....	75
Стаття 316. Поняття права власності.....	75
Стаття 317. Зміст права власності.....	75

Стаття 318. Суб'єкти права власності.....	75
Стаття 319. Здійснення права власності.....	75
Стаття 320. Використання власником свого майна для здійснення підприємницької діяльності.....	76
Стаття 321. Непорушність права власності.....	76
Стаття 322. Тягар утримання майна.....	76
Стаття 323. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.....	76
Стаття 324. Право власності Українського народу.....	76
Стаття 325. Право приватної власності.....	76
Стаття 326. Право державної власності.....	76
Стаття 327. Право комунальної власності.....	77
ГЛАВА 24. НАБУТТЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ.....	77
Стаття 328. Підстави набуття права власності.....	77
Стаття 329. Набуття права власності юридичною особою публічного права.....	77
Стаття 330. Набуття добросовісним набувачем права власності на майно, відчужене особою, яка не мала на це права.....	77
Стаття 331. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва.....	77
Стаття 332. Набуття права власності на перероблену річ.....	77
Стаття 333. Привласнення загальнодоступних дарів природи.....	78
Стаття 334. Момент набуття права власності за договором.....	78
Стаття 335. Набуття права власності на безхазяйну річ.....	78
Стаття 336. Набуття права власності на рухому річ, від якої власник відмовився.....	78
Стаття 337. Знахідка.....	78
Стаття 338. Набуття права власності на знахідку.....	79
Стаття 339. Право особи, яка знайшла загублену річ, на винагороду та відшкодування витрат, пов'язаних із знахідкою.....	79
Стаття 340. Бездоглядна домашня тварина.....	79
Стаття 341. Набуття права власності на бездоглядну домашню тварину.....	80
Стаття 342. Відшкодування витрат на утримання бездоглядної домашньої тварини та виплата винагороду.....	80
Стаття 343. Набуття права власності на скарб.....	80
Стаття 344. Набувальна давність.....	81
Стаття 345. Набуття права власності у разі приватизації державного майна та майна, що є в комунальній власності.....	81
ГЛАВА 25. ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ.....	81
Стаття 346. Підстави припинення права власності.....	81
Стаття 347. Відмова від права власності.....	81
Стаття 348. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати.....	82
Стаття 349. Припинення права власності внаслідок знищення майна.....	82
Стаття 350. Викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, приватної власності для суспільних потреб чи їх примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності.....	82
Стаття 351. Припинення права власності на нерухоме майно у зв'язку з викупом для суспільних потреб чи примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, на якій воно розміщене.....	82
Стаття 352. Викуп пам'ятки культурної спадщини.....	83
Стаття 353. Реквізиція.....	83
Стаття 354. Конфіскація.....	84
ГЛАВА 26. ПРАВО СПІЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	84
Стаття 355. Поняття і види права спільної власності.....	84
Стаття 356. Право спільної часткової власності.....	84
Стаття 357. Визначення часток у праві спільної часткової власності.....	84
Стаття 358. Здійснення права спільної часткової власності.....	84
Стаття 359. Плоди, продукція та доходи від використання майна, що є у спільній частковій власності.....	85
Стаття 360. Утримання майна, що є у спільній частковій власності.....	85
Стаття 361. Право співвласника розпорядитися своєю часткою у праві спільної часткової власності.....	85
Стаття 362. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності.....	85
Стаття 363. Момент переходу частки у праві спільної часткової власності.....	85

до набувача за договором.....	85
Стаття 364. Виділ частки із майна, що є у спільній частковій власності.....	85
Стаття 365. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників.....	86
Стаття 366. Звернення стягнення на частку у майні, що є у спільній частковій власності.....	86
Стаття 367. Поділ майна, що є у спільній частковій власності.....	86
Стаття 368. Право спільної сумісної власності.....	86
Стаття 369. Здійснення права спільної сумісної власності.....	86
Стаття 370. Виділ частки із майна, що є у спільній сумісній власності.....	87
Стаття 371. Звернення стягнення на частку майна, що є у спільній сумісній власності.....	87
Стаття 372. Поділ майна, що є у спільній сумісній власності.....	87
ГЛАВА 27. ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ (ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ).....	87
Стаття 373. Земля (земельна ділянка) як об'єкт права власності.....	87
Стаття 374. Суб'єкти права власності на землю (земельну ділянку).....	88
Стаття 375. Право власника на забудову земельної ділянки.....	88
Стаття 376. Самочинне будівництво.....	88
Стаття 377. Право на земельну ділянку у разі набуття права власності на житловий будинок, будівлю або споруду, що розміщені на ній.....	89
Стаття 378. Припинення права власності на земельну ділянку.....	89
ГЛАВА 28. ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ЖИТЛО.....	89
Стаття 379. Поняття житла.....	89
Стаття 380. Житловий будинок як об'єкт права власності.....	89
Стаття 381. Садиба як об'єкт права власності.....	89
Стаття 382. Квартира як об'єкт права власності.....	89
Стаття 383. Права власника житлового будинку, квартири.....	90
Стаття 384. Права житлово-будівельного (житлового) кооперативу та їх членів на квартиру в будинку кооперативу.....	90
Стаття 385. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку.....	90
ГЛАВА 29. ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ.....	90
Стаття 386. Засади захисту права власності.....	90
Стаття 387. Право власника на витребування майна із чужого незаконного володіння.....	90
Стаття 388. Право власника на витребування майна від добросовісного набувача.....	90
Стаття 389. Витребування грошей та цінних паперів.....	91
Стаття 390. Розрахунки при витребуванні майна із чужого незаконного володіння.....	91
Стаття 391. Захист права власності від порушень, не пов'язаних із позбавленням володіння.....	91
Стаття 392. Визнання права власності.....	91
Стаття 393. Визнання незаконним правового акта, що порушує право власності.....	91
Стаття 394. Відшкодування шкоди, завданої власникові земельної ділянки, житлового будинку, інших будівель у зв'язку із зниженням їх цінності.....	91
РОЗДІЛ II. РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО.....	92
ГЛАВА 30. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО.....	92
Стаття 395. Види речових прав на чуже майно.....	92
Стаття 396. Захист речових прав на чуже майно.....	92
ГЛАВА 31. ПРАВО ВОЛОДІННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ.....	92
Стаття 397. Суб'єкти права володіння чужим майном.....	92
Стаття 398. Виникнення права володіння.....	92
Стаття 399. Припинення права володіння.....	92
Стаття 400. Обов'язок недобросовісного володільця негайно повернути майно особі, яка має на нього право власності чи інше право або яка є добросовісним володільцем.....	92
ГЛАВА 32. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ.....	92
Стаття 401. Поняття користування чужим майном.....	92
Стаття 402. Встановлення сервітуту.....	92
Стаття 403. Зміст сервітуту.....	93
Стаття 404. Право користування чужою земельною ділянкою або іншим нерухомим майном.....	93
Стаття 405. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом.....	93

Стаття 406. Припинення сервітуту.....	93
ГЛАВА 33. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ.....	94
Стаття 407. Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.....	94
Стаття 408. Строк договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.....	94
Стаття 409. Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої у користування для сільськогосподарських потреб.....	94
Стаття 410. Права та обов'язки землекористувача.....	94
Стаття 411. Право землекористувача на відчуження права користування земельною ділянкою.....	94
Стаття 412. Припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.....	95
ГЛАВА 34. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ.....	95
Стаття 413. Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.....	95
Стаття 414. Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої для забудови.....	95
Стаття 415. Права та обов'язки землекористувача.....	95
Стаття 416. Припинення права користування земельною ділянкою для забудови.....	96
Стаття 417. Правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою.....	96
КНИГА ЧЕТВЕРТА. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	96
ГЛАВА 35. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	96
Стаття 418. Поняття права інтелектуальної власності.....	96
Стаття 419. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.....	96
Стаття 420. Об'єкти права інтелектуальної власності.....	96
Стаття 421. Суб'єкти права інтелектуальної власності.....	97
Стаття 422. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.....	97
Стаття 423. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.....	97
Стаття 424. Майнові права інтелектуальної власності.....	97
Стаття 425. Строк чинності прав інтелектуальної власності.....	97
Стаття 426. Використання об'єкта права інтелектуальної власності.....	98
Стаття 427. Передання майнових прав інтелектуальної власності.....	98
Стаття 428. Здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам.....	98
Стаття 429. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору.....	98
Стаття 430. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням.....	98
Стаття 431. Наслідки порушення права інтелектуальної власності.....	98
Стаття 432. Захист права інтелектуальної власності судом.....	99
ГЛАВА 36. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЛІТЕРАТУРНИЙ, ХУДОЖНИЙ ТА ІНШІЙ ТВІР (АВТОРСЬКЕ ПРАВО).....	99
Стаття 433. Об'єкти авторського права.....	99
Стаття 434. Твори, які не є об'єктами авторського права.....	100
Стаття 435. Суб'єкти авторського права.....	100
Стаття 436. Співавторство.....	100
Стаття 437. Виникнення авторського права.....	100
Стаття 438. Особисті немайнові права автора.....	100
Стаття 439. Забезпечення недоторканності твору.....	100
Стаття 440. Майнові права інтелектуальної власності на твір.....	100
Стаття 441. Використання твору.....	101
Стаття 442. Опублікування твору (випуск твору у світ).....	101
Стаття 443. Використання твору за згодою автора.....	101
Стаття 444. Випадки правомірного використання твору без згоди автора.....	101
Стаття 445. Право автора на плату за використання його твору.....	101
Стаття 446. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.....	101
Стаття 447. Правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.....	102

Стаття 448. Право автора на частку від суми продажу оригіналу твору.....	102
ГЛАВА 37. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ВИКОНАННЯ, ФОНОГРАМУ, ВІДЕОГРАМУ ТА ПРОГРАМУ (ПЕРЕДАЧУ) ОРГАНІЗАЦІЇ МОВЛЕННЯ (СУМІЖНІ ПРАВА).....	102
Стаття 449. Об'єкти суміжних прав	102
Стаття 450. Суб'єкти суміжних прав	102
Стаття 451. Виникнення суміжних прав	102
Стаття 452. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав	102
Стаття 453. Використання виконання	103
Стаття 454. Використання фонограми, відеограми	103
Стаття 455. Використання передачі (програми) організації мовлення	103
Стаття 456. Строки чинності суміжних майнових прав	103
ГЛАВА 38. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА НАУКОВЕ ВІДКРИТТЯ.....	103
Стаття 457. Поняття наукового відкриття.....	103
Стаття 458. Право на наукове відкриття.....	104
ГЛАВА 39. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ВИНАХІД, КОРИСНУ МОДЕЛЬ, ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК	104
Стаття 459. Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього	104
Стаття 460. Придатність корисної моделі для набуття права інтелектуальної власності на неї	104
Стаття 461. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього	104
Стаття 462. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	104
Стаття 463. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	104
Стаття 464. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	104
Стаття 465. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	105
Стаття 466. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	105
Стаття 467. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	105
Стаття 468. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок	105
Стаття 469. Визнання прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок недійсними	105
Стаття 470. Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок	106
ГЛАВА 40. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМПОНУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОЇ МІКРОСХЕМИ.....	106
Стаття 471. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього	106
Стаття 472. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	106
Стаття 473. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	106
Стаття 474. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	106
Стаття 475. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	106
Стаття 476. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	107
Стаття 477. Правові наслідки спливу строку чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	107
Стаття 478. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми	107
Стаття 479. Визнання прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми недійсними	107
Стаття 480. Право попереднього користувача на компонування інтегральної мікросхеми	107

ГЛАВА 41. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА РАЦІОНАЛІЗАТОРСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ.....	107
Стаття 481. Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції.....	107
Стаття 482. Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції.....	107
Стаття 483. Суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.....	108
Стаття 484. Права суб'єктів права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.....	108
ГЛАВА 42. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТ РОСЛИН, ПОРОДУ ТВАРИН.....	108
Стаття 485. Види прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин.....	108
Стаття 486. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин.....	108
Стаття 487. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом.....	108
Стаття 488. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин.....	108
ГЛАВА 43. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНЕ НАЙМЕНУВАННЯ.....	109
Стаття 489. Правова охорона комерційного найменування.....	109
Стаття 490. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.....	109
Стаття 491. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.....	109
ГЛАВА 44. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ.....	109
Стаття 492. Торговельна марка.....	109
Стаття 493. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку.....	109
Стаття 494. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку.....	109
Стаття 495. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.....	110
Стаття 496. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.....	110
Стаття 497. Дostroкове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.....	110
Стаття 498. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.....	110
Стаття 499. Визнання прав інтелектуальної власності на торговельну марку недійсними.....	110
Стаття 500. Право попереднього користувача на торговельну марку.....	110
ГЛАВА 45. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ГЕОГРАФІЧНЕ ЗАЗНАЧЕННЯ.....	111
Стаття 501. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення.....	111
Стаття 502. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення.....	111
Стаття 503. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.....	111
Стаття 504. Строк чинності права інтелектуальної власності на географічне зазначення.....	111
ГЛАВА 46. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ.....	111
Стаття 505. Поняття комерційної таємниці.....	111
Стаття 506. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.....	111
Стаття 507. Охорона комерційної таємниці органами державної влади.....	111
Стаття 508. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.....	112
КНИГА П'ЯТА. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО.....	112
РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	112
ГЛАВА 47. ПОНЯТТЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ. СТОРОНИ У ЗОБОВ'ЯЗАННІ.....	112
Стаття 509. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення.....	112
Стаття 510. Сторони у зобов'язанні.....	112
Стаття 511. Третя особа у зобов'язанні.....	112
Стаття 512. Підстави заміни кредитора у зобов'язанні.....	112
Стаття 513. Форма правочину щодо заміни кредитора у зобов'язанні.....	112
Стаття 514. Обсяг прав, що переходять до нового кредитора у зобов'язанні.....	113
Стаття 515. Зобов'язання, в яких заміна кредитора не допускається.....	113

Стаття 516. Порядок заміни кредитора у зобов'язанні.....	113
Стаття 517. Докази прав нового кредитора у зобов'язанні.....	113
Стаття 518. Заперечення боржника проти вимоги нового кредитора у зобов'язанні.....	113
Стаття 519. Відповідальність первісного кредитора у зобов'язанні.....	113
Стаття 520. Заміна боржника у зобов'язанні.....	113
Стаття 521. Форма правочину щодо заміни боржника у зобов'язанні.....	113
Стаття 522. Заперечення нового боржника у зобов'язанні проти вимоги кредитора.....	113
Стаття 523. Правові наслідки заміни боржника у зобов'язанні, забезпеченому порукою або заставою.....	114
Стаття 524. Валюта зобов'язання.....	114
Стаття 525. Недопустимість односторонньої відмови від зобов'язання.....	114
ГЛАВА 48. ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	114
Стаття 526. Загальні умови виконання зобов'язання.....	114
Стаття 527. Виконання зобов'язання належними сторонами.....	114
Стаття 528. Виконання обов'язку боржника іншою особою.....	114
Стаття 529. Виконання зобов'язання частинами.....	114
Стаття 530. Строк (термін) виконання зобов'язання.....	114
Стаття 531. Дostroкове виконання зобов'язання.....	115
Стаття 532. Місце виконання зобов'язання.....	115
Стаття 533. Валюта виконання грошового зобов'язання.....	115
Стаття 534. Черговість погашення вимог за грошовим зобов'язанням.....	115
Стаття 535. Збільшення суми, що виплачується фізичній особі за грошовим зобов'язанням.....	115
Стаття 536. Проценти.....	116
Стаття 537. Виконання зобов'язання внесенням боргу в депозит нотаріуса, нотаріальної контори.....	116
Стаття 538. Зустрічне виконання зобов'язання.....	116
Стаття 539. Виконання альтернативного зобов'язання.....	116
Стаття 540. Виконання зобов'язання, в якому беруть участь кілька кредиторів або кілька боржників.....	116
Стаття 541. Солідарне зобов'язання.....	117
Стаття 542. Солідарна вимога кредиторів.....	117
Стаття 543. Солідарний обов'язок боржників.....	117
Стаття 544. Право боржника, який виконав солідарний обов'язок, на зворотну вимогу.....	117
Стаття 545. Підтвердження виконання зобов'язання.....	117
ГЛАВА 49. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	118
§ 1. Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язання.....	118
Стаття 546. Види забезпечення виконання зобов'язання.....	118
Стаття 547. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання.....	118
Стаття 548. Загальні умови забезпечення виконання зобов'язання.....	118
§ 2. Неустойка.....	118
Стаття 549. Поняття неустойки.....	118
Стаття 550. Підстави виникнення права на неустойку.....	118
Стаття 551. Предмет неустойки.....	118
Стаття 552. Правові наслідки сплати (передання) неустойки.....	118
§ 3. Поручка.....	119
Стаття 553. Договір поручки.....	119
Стаття 554. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого порукою.....	119
Стаття 555. Права та обов'язки поручителя у разі пред'явлення до нього вимоги.....	119
Стаття 556. Права поручителя, який виконав зобов'язання.....	119
Стаття 557. Повідомлення поручителя про виконання зобов'язання боржником.....	119
Стаття 558. Оплата послуг поручителя.....	119
Стаття 559. Припинення поручки.....	119
§ 4. Гарантія.....	120
Стаття 560. Поняття гарантії.....	120
Стаття 561. Строк дії гарантії.....	120
Стаття 562. Незалежність гарантії від основного зобов'язання.....	120
Стаття 563. Правові наслідки порушення боржником зобов'язання.....	120

забезпеченого гарантією.....	120
Стаття 564. Обов'язки гаранта під час розгляду вимоги кредитора.....	121
Стаття 565. Право гаранта на відмову в задоволенні вимоги кредитора.....	121
Стаття 566. Обов'язок гаранта.....	121
Стаття 567. Оплата послуг гаранта.....	121
Стаття 568. Припинення гарантії.....	121
Стаття 569. Право гаранта на зворотну вимогу до боржника.....	121
§ 5. Завдаток.....	121
Стаття 570. Поняття завдатку.....	121
Стаття 571. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком.....	121
§ 6. Застава.....	122
Стаття 572. Поняття застави.....	122
Стаття 573. Забезпечення майбутньої вимоги.....	122
Стаття 574. Підстави виникнення застави.....	122
Стаття 575. Окремі види застав.....	122
Стаття 576. Предмет застави.....	122
Стаття 577. Нотаріальне посвідчення договору застави та реєстрація застави.....	123
Стаття 578. Застава майна, що є у спільній власності.....	123
Стаття 579. Заміна предмета застави.....	123
Стаття 580. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета застави.....	123
Стаття 581. Страхування предмета застави.....	123
Стаття 582. Оцінка предмета застави.....	123
Стаття 583. Сторони у договорі застави.....	123
Стаття 584. Зміст договору застави.....	123
Стаття 585. Момент виникнення права застави.....	124
Стаття 586. Користування та розпорядження предметом застави.....	124
Стаття 587. Обов'язки володільця предмета застави.....	124
Стаття 588. Наступна застава.....	124
Стаття 589. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою.....	125
Стаття 590. Звернення стягнення на предмет застави.....	125
Стаття 591. Реалізація предмета застави.....	125
Стаття 592. Дострокове виконання зобов'язання, забезпеченого заставою.....	125
Стаття 593. Припинення права застави.....	126
§ 7. Притримання.....	126
Стаття 594. Право притримання.....	126
Стаття 595. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе.....	126
Стаття 596. Розпорядження річчю, яку притримує кредитор.....	126
Стаття 597. Задоволення вимог за рахунок речі, яку притримує кредитор.....	126
ГЛАВА 50. ПРИПИНЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	126
Стаття 598. Підстави припинення зобов'язання.....	126
Стаття 599. Припинення зобов'язання виконанням.....	127
Стаття 600. Припинення зобов'язання переданням відступного.....	127
Стаття 601. Припинення зобов'язання зарахуванням.....	127
Стаття 602. Недопустимість зарахування зустрічних вимог.....	127
Стаття 603. Зарахування у разі заміни кредитора.....	127
Стаття 604. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін.....	127
Стаття 605. Припинення зобов'язання прощенням боргу.....	127
Стаття 606. Припинення зобов'язання поєднанням боржника і кредитора в одній особі.....	127
Стаття 607. Припинення зобов'язання неможливістю його виконання.....	128
Стаття 608. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи.....	128
Стаття 609. Припинення зобов'язання ліквідацією юридичної особи.....	128
ГЛАВА 51. ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	128
Стаття 610. Порушення зобов'язання.....	128
Стаття 611. Правові наслідки порушення зобов'язання.....	128
Стаття 612. Прострочення боржника.....	128
Стаття 613. Прострочення кредитора.....	128
Стаття 614. Вина як підстава відповідальності за порушення зобов'язання.....	129

Стаття 615. Одностороння відмова від зобов'язання.....	129
Стаття 616. Правові наслідки порушення зобов'язання з вини кредитора.....	129
Стаття 617. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання.....	129
Стаття 618. Відповідальність боржника за дії інших осіб.....	129
Стаття 619. Субсидіарна відповідальність.....	129
Стаття 620. Правові наслідки невиконання обов'язку передати річ, визначену індивідуальними ознаками.....	130
Стаття 621. Виконання зобов'язання за рахунок боржника.....	130
Стаття 622. Відповідальність і виконання зобов'язання в натурі.....	130
Стаття 623. Відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання.....	130
Стаття 624. Збитки і неустойка.....	130
Стаття 625. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.....	130
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОГОВІР.....	131
ГЛАВА 52. ПОНЯТТЯ ТА УМОВИ ДОГОВОРУ.....	131
Стаття 626. Поняття та види договору.....	131
Стаття 627. Свобода договору.....	131
Стаття 628. Зміст договору.....	131
Стаття 629. Обов'язковість договору.....	131
Стаття 630. Типові умови договору.....	131
Стаття 631. Строк договору.....	131
Стаття 632. Ціна.....	132
Стаття 633. Публічний договір.....	132
Стаття 634. Договір приєднання.....	132
Стаття 635. Попередній договір.....	132
Стаття 636. Договір на користь третьої особи.....	133
Стаття 637. Тлумачення умов договору.....	133
ГЛАВА 53. УКЛАДЕННЯ, ЗМІНА І РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ.....	133
Стаття 638. Укладення договору.....	133
Стаття 639. Форма договору.....	133
Стаття 640. Момент укладення договору.....	134
Стаття 641. Пропозиція укласти договір.....	134
Стаття 642. Прийняття пропозиції.....	134
Стаття 643. Укладення договору за пропозицією, в якій вказаний строк для відповіді.....	134
Стаття 644. Укладення договору за пропозицією, в якій не вказаний строк для відповіді.....	134
Стаття 645. Відповідь про прийняття пропозиції, яка одержана із запізненням.....	134
Стаття 646. Відповідь про згоду укласти договір на інших умовах.....	135
Стаття 647. Місце укладення договору.....	135
Стаття 648. Договір та правові акти органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.....	135
Стаття 649. Вирішення переддоговірних спорів.....	135
Стаття 650. Укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах.....	135
Стаття 651. Підстави для зміни або розірвання договору.....	135
Стаття 652. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин.....	135
Стаття 653. Правові наслідки зміни або розірвання договору.....	136
Стаття 654. Форма зміни або розірвання договору.....	136
РОЗДІЛ III. ОКРЕМІ ВИДИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	136
Підрозділ 1. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	136
ГЛАВА 54. КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ.....	136
§ 1. Загальні положення про купівлю-продаж.....	136
Стаття 655. Договір купівлі-продажу.....	136
Стаття 656. Предмет договору купівлі-продажу.....	137
Стаття 657. Форма окремих видів договорів купівлі-продажу.....	137
Стаття 658. Право продажу товару.....	137
Стаття 659. Обов'язок продавця попередити покупця про права третіх осіб на товар.....	137
Стаття 660. Обов'язки покупця і продавця у разі пред'явлення третьою особою позову про витребування товару.....	137
Стаття 661. Відповідальність продавця у разі відсудження товару у покупця.....	137

Стаття 662. Обов'язок продавця передати товар покупцеві.....	138
Стаття 663. Строк виконання обов'язку передати товар.....	138
Стаття 664. Момент виконання обов'язку продавця передати товар.....	138
Стаття 665. Правові наслідки відмови продавця передати товар.....	138
Стаття 666. Правові наслідки невиконання продавцем обов'язку передати приналежності товару та документи, що стосуються товару.....	138
Стаття 667. Обов'язок продавця зберігати проданий товар.....	138
Стаття 668. Перехід ризику випадкового знищення або випадкового пошкодження товару.....	138
Стаття 669. Кількість товару.....	139
Стаття 670. Правові наслідки порушення умови договору щодо кількості товару.....	139
Стаття 671. Асортимент товару.....	139
Стаття 672. Правові наслідки порушення умови договору щодо асортименту товару.....	139
Стаття 673. Якість товару.....	140
Стаття 674. Підтвердження відповідності товару вимогам законодавства.....	140
Стаття 675. Гарантії якості товару.....	140
Стаття 676. Обчислення гарантійного строку.....	140
Стаття 677. Строк придатності товару.....	141
Стаття 678. Правові наслідки передавання товару неналежної якості.....	141
Стаття 679. Недоліки товару, за які відповідає продавець.....	141
Стаття 680. Строки виявлення недоліків і пред'явлення вимоги у зв'язку з недоліками проданого товару.....	141
Стаття 681. Позовна давність, що застосовується до вимог у зв'язку з недоліками проданого товару.....	142
Стаття 681-1. Правові наслідки відкликання товару у покупця.....	142
Стаття 682. Комплектність товару.....	142
Стаття 683. Комплект товару.....	142
Стаття 684. Правові наслідки передавання некомплектного товару.....	142
Стаття 685. Тара та упаковка за договором купівлі-продажу.....	143
Стаття 686. Правові наслідки передавання товару з порушенням вимоги про тару та (або) упаковку.....	143
Стаття 687. Перевірка додержання продавцем умов договору купівлі-продажу.....	143
Стаття 688. Повідомлення продавця про порушення умов договору купівлі-продажу.....	143
Стаття 689. Обов'язок покупця прийняти товар.....	144
Стаття 690. Зберігання товару, не прийнятого покупцем.....	144
Стаття 691. Ціна товару.....	144
Стаття 692. Оплата товару.....	145
Стаття 693. Попередня оплата товару.....	145
Стаття 694. Продаж товару в кредит.....	145
Стаття 695. Особливості оплати товару з розстроченням платежу.....	145
Стаття 696. Страхування товару.....	146
Стаття 697. Збереження права власності за продавцем.....	146
§ 2. Роздрібна купівля-продаж.....	146
Стаття 698. Договір роздрібною купівлі-продажу.....	146
Стаття 699. Публічна пропозиція укласти договір купівлі-продажу.....	146
Стаття 700. Надання покупцеві інформації про товар.....	146
Стаття 701. Договір з умовою про прийняття покупцем товару у встановлений строк.....	147
Стаття 702. Продаж товару за зразками.....	147
Стаття 703. Продаж товарів з використанням автоматів.....	147
Стаття 704. Договір з умовою про доставку товару покупцеві.....	147
Стаття 705. Договір найму-продажу.....	148
Стаття 706. Ціна та оплата товару.....	148
Стаття 707. Обмін товару.....	148
Стаття 708. Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості.....	148
Стаття 709. Порядок і строки задоволення вимог покупця про заміну товару або усунення недоліків.....	149
Стаття 710. Відшкодування різниці в ціні у разі заміни товару, зменшення ціни і повернення товару неналежної якості.....	149
Стаття 711. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товару.....	149
§ 3. Поставка.....	150
Стаття 712. Договір поставки.....	150

§ 4. Контрактація сільськогосподарської продукції.....	150
Стаття 713. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.....	150
§ 5. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.....	150
Стаття 714. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.....	150
§ 6. Міна.....	150
Стаття 715. Договір міни.....	150
Стаття 716. Правове регулювання міни.....	151
ГЛАВА 55. ДАРУВАННЯ.....	151
Стаття 717. Договір дарування.....	151
Стаття 718. Предмет договору дарування.....	151
Стаття 719. Форма договору дарування.....	151
Стаття 720. Сторони у договорі дарування.....	151
Стаття 721. Обов'язки дарувальника.....	151
Стаття 722. Прийняття дарунка.....	152
Стаття 723. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому.....	152
Стаття 724. Одностороння відмова від договору дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому.....	152
Стаття 725. Обов'язок обдаровуваного на користь третьої особи.....	152
Стаття 726. Правові наслідки порушення обдаровуваним обов'язку на користь третьої особи.....	152
Стаття 727. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника.....	152
Стаття 728. Позовна давність, що застосовується до вимог про розірвання договору дарування.....	153
Стаття 729. Пожертва.....	153
Стаття 730. Права жертвувача.....	153
ГЛАВА 56. РЕНТА.....	153
Стаття 731. Договір ренти.....	153
Стаття 732. Форма договору ренти.....	153
Стаття 733. Сторони у договорі ренти.....	153
Стаття 734. Передання майна під виплату ренти.....	153
Стаття 735. Забезпечення виплати ренти.....	154
Стаття 736. Відповідальність за прострочення виплати ренти.....	154
Стаття 737. Форма і розмір ренти.....	154
Стаття 738. Строк виплати ренти.....	154
Стаття 739. Право платника безстрокової ренти на відмову від договору ренти.....	154
Стаття 740. Право одержувача безстрокової ренти на розірвання договору ренти.....	154
Стаття 741. Розрахунки між сторонами у разі розірвання договору ренти.....	154
Стаття 742. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату безстрокової ренти.....	155
Стаття 743. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату ренти на певний строк.....	155
ГЛАВА 57. ДОВІЧНЕ УТРИМАННЯ (ДОГЛЯД).....	155
Стаття 744. Поняття договору довічного утримання (догляду).....	155
Стаття 745. Форма договору довічного утримання (догляду).....	155
Стаття 746. Сторони в договорі довічного утримання (догляду).....	155
Стаття 747. Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності.....	155
Стаття 748. Момент виникнення у набувача права власності на майно, передане за договором довічного утримання (догляду).....	155
Стаття 749. Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду).....	156
Стаття 750. Обов'язок набувача забезпечити відчувача житлом.....	156
Стаття 751. Грошова оцінка матеріального забезпечення відчувача.....	156
Стаття 752. Заміна набувача за договором довічного утримання (догляду).....	156
Стаття 753. Заміна майна, яке було передане набувачеві за договором довічного утримання (догляду).....	156
Стаття 754. Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду).....	156
Стаття 755. Припинення договору довічного утримання (догляду).....	156
Стаття 756. Правові наслідки розірвання договору довічного утримання (догляду).....	157
Стаття 757. Правові наслідки смерті набувача.....	157

Стаття 758. Правові наслідки припинення юридичної особи-набувача.....	157
ГЛАВА 58. НАЙМ (ОРЕНДА).....	157
§ 1. Загальні положення про найм (оренду).....	157
Стаття 759. Договір найму.....	157
Стаття 760. Предмет договору найму.....	157
Стаття 761. Право передавання майна у найм.....	157
Стаття 762. Плата за користування майном.....	158
Стаття 763. Строк договору найму.....	158
Стаття 764. Правові наслідки продовження користування майном після закінчення строку договору найму.....	158
Стаття 765. Передання майна наймачеві.....	158
Стаття 766. Правові наслідки непередання майна наймачеві.....	158
Стаття 767. Якість речі, переданої у найм.....	158
Стаття 768. Гарантія якості речі, переданої у найм.....	159
Стаття 769. Права третіх осіб на річ, передану у найм.....	159
Стаття 770. правонаступництво у разі зміни власника речі, переданої у найм.....	159
Стаття 771. Страхування речі, переданої у найм.....	159
Стаття 772. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження речі.....	159
Стаття 773. Користування річчю, переданою у найм.....	159
Стаття 774. Піднайм.....	159
Стаття 775. Право власності на плоди, продукцію, доходи, одержані від користування річчю, переданою у найм.....	159
Стаття 776. Ремонт речі, переданої у найм.....	160
Стаття 777. Переважні права наймача.....	160
Стаття 778. Поліпшення наймачем речі, переданої у найм.....	160
Стаття 779. Наслідки погіршення речі, переданої у найм.....	160
Стаття 780. Відповідальність за шкodu, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм.....	160
Стаття 781. Припинення договору найму.....	161
Стаття 782. Право наймодавця відмовитися від договору найму.....	161
Стаття 783. Розірвання договору найму на вимогу наймодавця.....	161
Стаття 784. Розірвання договору найму на вимогу наймача.....	161
Стаття 785. Обов'язки наймача у разі припинення договору найму.....	161
Стаття 786. Позовна давність, що застосовується до вимог, які випливають із договору найму.....	161
§ 2. Прокат.....	161
Стаття 787. Договір прокату.....	161
Стаття 788. Предмет договору прокату.....	162
Стаття 789. Плата за прокат речі.....	162
Стаття 790. Право наймача на відмову від договору прокату.....	162
Стаття 791. Особливості договору прокату.....	162
§ 3. Найм (оренда) земельної ділянки.....	162
Стаття 792. Договір найму земельної ділянки.....	162
§ 4. Найм будівлі або іншої капітальної споруди.....	162
Стаття 793. Форма договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.....	162
Стаття 794. Державна реєстрація права користування нерухомим майном, яке виникає на підставі договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.....	162
Стаття 795. Передання будівлі або іншої капітальної споруди у найм.....	162
Стаття 796. Надання наймачеві права користування земельною ділянкою.....	163
Стаття 797. Плата за користування.....	163
§ 5. Найм (оренда) транспортного засобу.....	163
Стаття 798. Предмет договору найму.....	163
Стаття 799. Форма договору найму транспортного засобу.....	163
Стаття 800. Діяльність наймача транспортного засобу.....	163
Стаття 801. Витрати, пов'язані з використанням транспортного засобу.....	163
Стаття 802. Страхування транспортного засобу.....	163
Стаття 803. Правові наслідки пошкодження транспортного засобу.....	163
Стаття 804. Правові наслідки завдання шкоди іншій особі у зв'язку з використанням транспортного засобу.....	164
Стаття 805. Особливості найму транспортного засобу з екіпажем, який його обслуговує.....	164

§ 6. Лізинг	164
Стаття 806. Договір лізингу	164
Стаття 807. Предмет договору лізингу	164
Стаття 808. Відповідальність продавця (постачальника) предмета договору лізингу	164
Стаття 809. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета договору лізингу	164
ГЛАВА 59. НАЙМ (ОРЕНДА) ЖИТЛА	165
Стаття 810. Договір найму житла	165
Стаття 810-1. Оренда житла з викупом	165
Стаття 811. Форма договору найму житла	165
Стаття 812. Предмет договору найму житла	166
Стаття 813. Сторони у договорі найму житла	166
Стаття 814. правонаступництво у разі зміни власника житла, переданого у найм	166
Стаття 815. Обов'язки наймача житла	166
Стаття 816. Наймач та особи, які постійно проживають разом з ним	166
Стаття 817. Право наймача та осіб, які постійно проживають разом з ним, на вселення інших осіб у житло	166
Стаття 818. Тимчасові мешканці	166
Стаття 819. Ремонт житла, переданого у найм	167
Стаття 820. Плата за користування житлом	167
Стаття 821. Строк договору найму житла	167
Стаття 822. Переважні права наймача житла	167
Стаття 823. Договір піднайму житла	167
Стаття 824. Заміна наймача у договорі найму житла	168
Стаття 825. Розірвання договору найму житла	168
Стаття 826. Правові наслідки розірвання договору найму житла	168
ГЛАВА 60. ПОЗИЧКА	169
Стаття 827. Договір позички	169
Стаття 828. Форма договору позички	169
Стаття 829. Позичкодавець	169
Стаття 830. Правові наслідки невиконання обов'язку передати річ у користування	169
Стаття 831. Строк договору позички	169
Стаття 832. Право позичкодавця на відчуження речі	169
Стаття 833. Обов'язки користувача	169
Стаття 834. Розірвання договору позички	169
Стаття 835. Припинення договору позички	170
Стаття 836. Правові наслідки неповернення речі після закінчення строку користування нею	170
ГЛАВА 61. ПІДРЯД	170
§ 1. Загальні положення про підряд	170
Стаття 837. Договір підряду	170
Стаття 838. Генеральний підрядник і субпідрядник	170
Стаття 839. Виконання роботи з матеріалу підрядника та його засобами	170
Стаття 840. Виконання роботи з матеріалу замовника	171
Стаття 841. Обов'язок підрядника зберігати надане йому майно	171
Стаття 842. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження матеріалу	171
Стаття 843. Ціна роботи	171
Стаття 844. Кошторис	171
Стаття 845. Ощадливість підрядника	172
Стаття 846. Строки виконання роботи	172
Стаття 847. Обставини, про які підрядник зобов'язаний попередити замовника	172
Стаття 848. Правові наслідки невиконання замовником вимог підрядника	172
Стаття 849. Права замовника під час виконання роботи	172
Стаття 850. Сприяння замовника	172
Стаття 851. Невиконання замовником обов'язків за договором підряду	173
Стаття 852. Права замовника у разі порушення підрядником договору підряду	173
Стаття 853. Обов'язок замовника прийняти роботу, виконану підрядником	173
Стаття 854. Порядок оплати роботи	173
Стаття 855. Розрахунки між сторонами у разі випадкового знищення предмета	173

договору підряду або неможливості закінчення роботи.....	174
Стаття 856. Право підрядника на притримування.....	174
Стаття 857. Якість роботи.....	174
Стаття 858. Відповідальність підрядника за неналежну якість роботи.....	174
Стаття 859. Гарантія якості роботи.....	174
Стаття 860. Порядок обчислення гарантійного строку.....	175
Стаття 861. Обов'язок підрядника передати інформацію замовникові.....	175
Стаття 862. Конфіденційність одержаної сторонами інформації.....	175
Стаття 863. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо неналежної якості роботи.....	175
Стаття 864. Початок перебігу позовної давності в окремих випадках.....	175
§ 2. Побутовий підряд.....	175
Стаття 865. Договір побутового підряду.....	175
Стаття 866. Форма договору побутового підряду.....	175
Стаття 867. Гарантії прав замовника.....	175
Стаття 868. Надання замовникові інформації про роботу.....	176
Стаття 869. Публічна пропозиція роботи.....	176
Стаття 870. Виконання роботи за договором побутового підряду з матеріалу підрядника.....	176
Стаття 871. Виконання роботи за договором побутового підряду з матеріалу замовника.....	176
Стаття 872. Права замовника у разі істотного порушення підрядником договору побутового підряду.....	176
Стаття 873. Розмір плати за договором побутового підряду.....	177
Стаття 874. Правові наслідки нез'явлення замовника за одержанням роботи.....	177
§ 3. Будівельний підряд.....	177
Стаття 875. Договір будівельного підряду.....	177
Стаття 876. Право власності на об'єкт будівництва.....	177
Стаття 877. Проектно-кошторисна документація.....	177
Стаття 878. Внесення змін до проектно-кошторисної документації.....	178
Стаття 879. Забезпечення будівництва та оплата робіт.....	178
Стаття 880. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження об'єкта.....	178
Стаття 881. Страхування об'єкта будівництва.....	178
Стаття 882. Передання та прийняття робіт.....	179
Стаття 883. Відповідальність підрядника.....	179
Стаття 884. Гарантії якості у договорі будівельного підряду.....	179
Стаття 885. Усунення недоліків за рахунок замовника.....	180
Стаття 886. Відповідальність замовника.....	180
§ 4. Підряд на проектні та пошукові роботи.....	180
Стаття 887. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт.....	180
Стаття 888. Вихідні дані для проведення проектних та пошукових робіт.....	180
Стаття 889. Обов'язки замовника.....	180
Стаття 890. Обов'язки підрядника.....	181
Стаття 891. Відповідальність підрядника за недоліки документації та робіт.....	181
ГЛАВА 62. ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ АБО ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РОБІТ.....	181
Стаття 892. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.....	181
Стаття 893. Виконання робіт.....	181
Стаття 894. Передання, прийняття та оплата робіт.....	181
Стаття 895. Конфіденційність відомостей про договір.....	182
Стаття 896. Права сторін на результати робіт.....	182
Стаття 897. Обов'язки виконавця.....	182
Стаття 898. Обов'язки замовника.....	182
Стаття 899. Наслідки неможливості досягнення результату.....	182
Стаття 900. Відповідальність виконавця за порушення договору.....	182
ГЛАВА 63. ПОСЛУГИ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	183
Стаття 901. Договір про надання послуг.....	183
Стаття 902. Виконання договору про надання послуг.....	183
Стаття 903. Плата за договором про надання послуг.....	183
Стаття 904. Відшкодування виконавцеві фактичних витрат за договором.....	183

про безоплатне надання послуг.....	183
Стаття 905. Строк договору про надання послуг.....	183
Стаття 906. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.....	183
Стаття 907. Розірвання договору про надання послуг.....	184
ГЛАВА 64. ПЕРЕВЕЗЕННЯ.....	184
Стаття 908. Загальні положення про перевезення.....	184
Стаття 909. Договір перевезення вантажу.....	184
Стаття 910. Договір перевезення пасажирів та багажу.....	184
Стаття 911. Права пасажирів.....	184
Стаття 912. Договір чартеру (фрахтування).....	185
Стаття 913. Перевезення у прямому змішаному сполученні.....	185
Стаття 914. Довгостроковий договір.....	185
Стаття 915. Перевезення транспортом загального користування.....	185
Стаття 916. Провізна плата.....	185
Стаття 917. Надання транспортних засобів і пред'явлення вантажу до перевезення.....	186
Стаття 918. Завантаження та вивантаження вантажу.....	186
Стаття 919. Строк доставки вантажу, пасажирів, багажу, пошти.....	186
Стаття 920. Відповідальність за зобов'язаннями, що випливають із договору перевезення.....	186
Стаття 921. Відповідальність перевізника за ненадання транспортного засобу і відповідальність відправника за невикористання наданого транспортного засобу.....	186
Стаття 922. Відповідальність перевізника за затримку відправлення пасажирів та порушення строку доставлення пасажирів до пункту призначення.....	186
Стаття 923. Відповідальність перевізника за прострочення доставки вантажу.....	187
Стаття 924. Відповідальність перевізника за втрату, нестачу, псування або пошкодження вантажу, багажу, пошти.....	187
Стаття 925. Пред'явлення претензій і позовів, що випливають із договору перевезення.....	187
Стаття 926. Позови щодо перевезення у закордонному сполученні.....	187
Стаття 927. Страхування вантажів, пасажирів і багажу.....	187
Стаття 928. Відповідальність перевізника за шкodu, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю пасажирів.....	187
ГЛАВА 65. ТРАНСПОРТНЕ ЕКСПЕДИРУВАННЯ.....	187
Стаття 929. Договір транспортного експедирування.....	187
Стаття 930. Форма договору транспортного експедирування.....	188
Стаття 931. Плата за договором транспортного експедирування.....	188
Стаття 932. Виконання договору транспортного експедирування.....	188
Стаття 933. Документи та інша інформація, що надаються експедитором.....	188
Стаття 934. Відповідальність експедитора за договором транспортного експедирування.....	188
Стаття 935. Відмова від договору транспортного експедирування.....	188
ГЛАВА 66. ЗБЕРІГАННЯ.....	189
§ 1. Загальні положення про зберігання.....	189
Стаття 936. Договір зберігання.....	189
Стаття 937. Форма договору зберігання.....	189
Стаття 938. Строк зберігання.....	189
Стаття 939. Правові наслідки відмови поклажодавця від передання речі на зберігання.....	189
Стаття 940. Обов'язок прийняти річ на зберігання.....	189
Стаття 941. Зберігання речей, визначених родовими ознаками.....	190
Стаття 942. Обов'язок зберігача щодо забезпечення схоронності речі.....	190
Стаття 943. Виконання договору зберігання.....	190
Стаття 944. Користування річчю, переданою на зберігання.....	190
Стаття 945. Зміна умов зберігання.....	190
Стаття 946. Плата за зберігання.....	190
Стаття 947. Відшкодування витрат на зберігання.....	190
Стаття 948. Обов'язок поклажодавця забрати річ після закінчення строку зберігання.....	190
Стаття 949. Обов'язок зберігача повернути річ.....	191

Стаття 950. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) або пошкодження речі	191
Стаття 951. Відшкодування збитків, завданих поклажадавцеві	191
Стаття 952. Відшкодування збитків, завданих зберігачеві	191
Стаття 953. Повернення речі на вимогу поклажадавця	191
Стаття 954. Зберігання за законом	191
Стаття 955. Застосування загальних положень про зберігання до окремих його видів	191
§ 2. Зберігання на товарному складі	191
Стаття 956. Поняття товарного складу	191
Стаття 957. Договір складського зберігання	191
Стаття 958. Зберігання речей, визначених родовими ознаками, з правом розпоряджання ними	192
Стаття 959. Огляд товару	192
Стаття 960. Зміна умов зберігання та стан товару	192
Стаття 961. Складські документи	192
Стаття 962. Подвійне складське свідоцтво	192
Стаття 963. Права володільця складського та заставного свідоцтва	193
Стаття 964. Передання складського та заставного свідоцтва	193
Стаття 965. Просте складське свідоцтво	193
Стаття 966. Видача товару за подвійним складським свідоцтвом	193
§ 3. Спеціальні види зберігання	193
Стаття 967. Зберігання речі у ломбарді	193
Стаття 968. Продаж речі, яку поклажадавець не забрав з ломбарду	194
Стаття 969. Зберігання цінностей у банку	194
Стаття 970. Договір про надання індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком	194
Стаття 971. Договір про надання індивідуального банківського сейфа, що не охороняється банком	194
Стаття 972. Зберігання речей у камерах схову організації, підприємств транспорту	194
Стаття 973. Зберігання речей у гардеробі організації	194
Стаття 974. Зберігання речей пасажирів під час його перевезення	195
Стаття 975. Зберігання речей у готелі	195
Стаття 976. Зберігання речей, що є предметом спору	195
Стаття 977. Зберігання автотранспортних засобів	195
Стаття 978. Договір охорони	195
ГЛАВА 67. СТРАХУВАННЯ	195
Стаття 979. Договір страхування	195
Стаття 980. Предмет договору страхування	196
Стаття 981. Форма договору страхування	196
Стаття 982. Істотні умови договору страхування	196
Стаття 983. Момент набрання чинності договором страхування	196
Стаття 984. Сторони у договорі страхування	196
Стаття 985. Укладення договору страхування на користь третьої особи	196
Стаття 986. Співстрахування	196
Стаття 987. Договір перестраховування	196
Стаття 988. Обов'язки страховика	197
Стаття 989. Обов'язки страховальника	197
Стаття 990. Умови та порядок здійснення страхової виплати	197
Стаття 991. Відмова від здійснення страхової виплати	197
Стаття 992. Відповідальність страховика	198
Стаття 993. Перехід до страховика прав страховальника щодо особи, відповідальної за завдані збитки	198
Стаття 994. Зміна страховальника — фізичної особи у договорі страхування	198
Стаття 995. Наслідки припинення юридичної особи — страховальника	198
Стаття 996. Наслідки визнання страховальника — фізичної особи недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності	198
Стаття 997. Припинення договору страхування	198
Стаття 998. Недійсність договору страхування	199
Стаття 999. Обов'язкове страхування	199
ГЛАВА 68. ДОРУЧЕННЯ	199
Стаття 1000. Договір доручення	199
Стаття 1001. Строк договору доручення	199

Стаття 1002. Право повіреного на плату.....	200
Стаття 1003. Зміст доручення.....	200
Стаття 1004. Виконання доручення.....	200
Стаття 1005. Особисте виконання договору доручення.....	200
Стаття 1006. Обов'язки повіреного.....	200
Стаття 1007. Обов'язки довірителя.....	200
Стаття 1008. Припинення договору доручення.....	201
Стаття 1009. Наслідки припинення договору доручення.....	201
Стаття 1010. Обов'язки спадкоємця повіреного та ліквідатора юридичної особи — повіреного.....	201
ГЛАВА 69. КОМІСІЯ.....	201
Стаття 1011. Договір комісії.....	201
Стаття 1012. Умови договору комісії.....	201
Стаття 1013. Комісійна плата.....	202
Стаття 1014. Виконання договору комісії.....	202
Стаття 1015. Субкомісія.....	202
Стаття 1016. Виконання договору, укладеного комісіонером з третьою особою.....	202
Стаття 1017. Відступ від вказівок комітента.....	202
Стаття 1018. Право власності комітента.....	203
Стаття 1019. Право комісіонера на притримання речі.....	203
Стаття 1020. Право комісіонера на відрахування з грошових коштів, що належать комітентів.....	203
Стаття 1021. Обов'язок комісіонера зберігати майно комітента.....	203
Стаття 1022. Звіт комісіонера.....	203
Стаття 1023. Прийняття комітентом виконання за договором комісії.....	203
Стаття 1024. Право комісіонера на відшкодування витрат, зроблених ним у зв'язку з виконанням договору комісії.....	203
Стаття 1025. Право комітента на відмову від договору комісії.....	203
Стаття 1026. Право комісіонера на відмову від договору комісії.....	204
Стаття 1027. Наслідки смерті фізичної особи або припинення юридичної особи — комісіонера.....	204
Стаття 1028. Особливості окремих видів комісії.....	204
ГЛАВА 70. УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ.....	204
Стаття 1029. Договір управління майном.....	204
Стаття 1030. Предмет договору управління майном.....	204
Стаття 1031. Форма договору управління майном.....	205
Стаття 1032. Установник управління.....	205
Стаття 1033. Управитель.....	205
Стаття 1034. Особа, яка набуває вигоди від майна, що передане в управління.....	205
Стаття 1035. Істотні умови договору управління майном.....	205
Стаття 1036. Строк договору управління майном.....	205
Стаття 1037. Права та обов'язки управителя.....	206
Стаття 1038. Здійснення управління майном.....	206
Стаття 1039. Передання в управління майна, що є предметом договору застави.....	206
Стаття 1040. Звернення стягнення на майно, передане в управління, за вимогою кредитора установника управління.....	206
Стаття 1041. Передання права управління майном іншій особі.....	206
Стаття 1042. Право управителя на плату.....	206
Стаття 1043. Відповідальність управителя.....	206
Стаття 1044. Припинення договору управління майном.....	207
Стаття 1045. Особливості управління цінними паперами.....	207
ГЛАВА 71. ПОЗИКА. КРЕДИТ. БАНКІВСЬКИЙ ВКЛАД.....	207
§ 1. Позика.....	207
Стаття 1046. Договір позики.....	207
Стаття 1047. Форма договору позики.....	207
Стаття 1048. Проценти за договором позики.....	208
Стаття 1049. Обов'язок позичальника повернути позику.....	208
Стаття 1050. Наслідки порушення договору позичальником.....	208
Стаття 1051. Оспорювання договору позики.....	208
Стаття 1052. Забезпечення виконання зобов'язання позичальником.....	209
Стаття 1053. Новація боргу у позикове зобов'язання.....	209
§ 2. Кредит.....	209

Стаття 1054. Кредитний договір.....	209
Стаття 1055. Форма кредитного договору.....	209
Стаття 1056. Відмова від надання або одержання кредиту.....	209
Стаття 1056-1. Проценти за кредитним договором.....	209
Стаття 1057. Комерційний кредит.....	210
Стаття 1057-1. Правові наслідки недійсності кредитного договору.....	210
§ 3. Банківський вклад.....	211
Стаття 1058. Договір банківського вкладу.....	211
Стаття 1059. Форма договору банківського вкладу.....	211
Стаття 1060. Види банківських вкладів.....	211
Стаття 1061. Проценти на банківський вклад.....	211
Стаття 1062. Внесення грошових коштів на рахунок вкладника іншою особою.....	212
Стаття 1063. Договір банківського вкладу на користь третьої особи.....	212
Стаття 1064. Ощадна книжка.....	212
Стаття 1065. Ощадний (депозитний) сертифікат.....	212
ГЛАВА 72. БАНКІВСЬКИЙ РАХУНОК.....	213
§1. Загальні положення про банківський рахунок.....	213
Стаття 1066. Договір банківського рахунка.....	213
Стаття 1067. Укладення договору банківського рахунка.....	213
Стаття 1068. Операції за рахунком, що виконуються банком.....	213
Стаття 1069. Кредитування рахунка.....	213
Стаття 1070. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку.....	214
Стаття 1071. Підстави списання грошових коштів з рахунка.....	214
Стаття 1072. Черговість списання грошових коштів з рахунка.....	214
Стаття 1073. Правові наслідки неналежного виконання банком операцій за рахунком клієнта.....	214
Стаття 1074. Обмеження права розпоряджання рахунком.....	215
Стаття 1075. Розірвання договору банківського рахунка.....	215
Стаття 1075-1. Внесення змін до договору банківського рахунка, майнові права на кошти на якому є предметом обтяження.....	216
Стаття 1076. Банківська таємниця.....	216
§2. РАХУНОК УМОВНОГО ЗБЕРІГАННЯ (ЕСКРОУ).....	217
Стаття 1076-1. Договір рахунка умовного зберігання (ескроу).....	217
Стаття 1076-2. Операції за рахунком умовного зберігання (ескроу).....	217
Стаття 1076-3. Перевірка підстав для перерахування коштів з рахунка умовного зберігання (ескроу).....	217
Стаття 1076-4. Обмеження щодо розпоряджання коштами на рахунку умовного зберігання (ескроу).....	218
Стаття 1076-5. Винагорода банку за договором рахунка умовного зберігання (ескроу).....	218
Стаття 1076-6. Статус грошових коштів на рахунку умовного зберігання (ескроу).....	218
Стаття 1076-7. Внесення змін до договору рахунка умовного зберігання (ескроу).....	218
Стаття 1076-8. Припинення договору рахунка умовного зберігання (ескроу) та закриття рахунка умовного зберігання (ескроу).....	219
ГЛАВА 73. ФАКТОРИНГ.....	219
Стаття 1077. Поняття договору факторингу.....	219
Стаття 1078. Предмет договору факторингу.....	219
Стаття 1079. Сторони у договорі факторингу.....	220
Стаття 1080. Недійсність заборони відступлення права грошової вимоги.....	220
Стаття 1081. Відповідальність клієнта перед фактором.....	220
Стаття 1082. Виконання боржником грошової вимоги факторові.....	220
Стаття 1083. Наступне відступлення права грошової вимоги.....	220
Стаття 1084. Права фактора.....	220
Стаття 1085. Зустрічні вимоги боржника.....	221
Стаття 1086. Захист прав боржника.....	221
ГЛАВА 74. РОЗРАХУНКИ.....	221
§ 1. Загальні положення про розрахунки.....	221
Стаття 1087. Форми розрахунків.....	221
Стаття 1088. Види безготівкових розрахунків.....	221
§ 2. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень.....	221
Стаття 1089. Загальні положення про розрахунки із застосуванням платіжних доручень.....	221
Стаття 1090. Умови виконання банком платіжного доручення.....	222

Стаття 1091. Виконання платіжного доручення.....	222
Стаття 1092. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання платіжного доручення.....	222
§ 3. Розрахунки за акредитивом.....	222
Стаття 1093. Акредитив.....	222
Стаття 1094. Відкличний акредитив.....	222
Стаття 1095. Безвідкличний акредитив.....	223
Стаття 1096. Виконання акредитива.....	223
Стаття 1097. Відповідальність банку, що виконує акредитив.....	223
Стаття 1098. Закриття акредитива.....	223
§ 4. Розрахунки за інкасовими дорученнями.....	223
Стаття 1099. Загальні положення про розрахунки за інкасовими дорученнями.....	223
Стаття 1100. Виконання інкасового доручення.....	223
Стаття 1101. Повідомлення про проведені операції.....	224
§ 5. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків.....	224
Стаття 1102. Загальні положення про розрахунки із застосуванням розрахункових чеків.....	224
Стаття 1103. Оплата чека.....	224
Стаття 1104. Інкасування чека.....	224
Стаття 1105. Повідомлення про несплату чека.....	225
Стаття 1106. Наслідки несплати чека.....	225
ГЛАВА 75. РОЗПОРЯДЖАННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	225
Стаття 1107. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.....	225
Стаття 1108. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності.....	225
Стаття 1109. Ліцензійний договір.....	226
Стаття 1110. Строк ліцензійного договору.....	226
Стаття 1111. Типовий ліцензійний договір.....	226
Стаття 1112. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.....	227
Стаття 1113. Договір про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності.....	227
Стаття 1114. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.....	227
ГЛАВА 76. КОМЕРЦІЙНА КОНЦЕСІЯ.....	227
Стаття 1115. Договір комерційної концесії.....	227
Стаття 1116. Предмет договору комерційної концесії.....	228
Стаття 1117. Сторони в договорі комерційної концесії.....	228
Стаття 1118. Форма договору комерційної концесії.....	228
Стаття 1119. Договір комерційної субконцесії.....	228
Стаття 1120. Обов'язки правоволодільця.....	228
Стаття 1121. Обов'язки користувача.....	228
Стаття 1122. Особливі умови договору комерційної концесії.....	229
Стаття 1123. Відповідальність правоволодільця за вимогами, що пред'являються до користувача.....	229
Стаття 1124. Право користувача на укладення договору комерційної концесії на новий строк.....	229
Стаття 1125. Зміна договору комерційної концесії.....	229
Стаття 1126. Припинення договору комерційної концесії.....	229
Стаття 1127. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін.....	230
Стаття 1128. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення правоволодільця.....	230
Стаття 1129. Наслідки припинення права, користування яким надано за договором комерційної концесії.....	230
ГЛАВА 77. СПІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	230
§ 1. Загальні положення про спільну діяльність.....	230
Стаття 1130. Договір про спільну діяльність.....	230
Стаття 1131. Форма та умови договору про спільну діяльність.....	230
§ 2. Просте товариство.....	231
Стаття 1132. Договір простого товариства.....	231

Стаття 1133. Вклади учасників.....	231
Стаття 1134. Спільне майно учасників.....	231
Стаття 1135. Ведення спільних справ учасників.....	231
Стаття 1136. Право учасника на інформацію.....	231
Стаття 1137. Спільні витрати та збитки учасників.....	232
Стаття 1138. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями.....	232
Стаття 1139. Розподіл прибутку.....	232
Стаття 1140. Виділ частки учасника на вимогу його кредитора.....	232
Стаття 1141. Припинення договору простого товариства.....	232
Стаття 1142. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору.....	233
Стаття 1143. Відповідальність учасника, щодо якого договір простого товариства припинений.....	233
Підрозділ 2. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	233
ГЛАВА 78. ПУБЛІЧНА ОБІЦЯНКА ВИНАГОРОДИ.....	233
§ 1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.....	233
Стаття 1144. Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу.....	233
Стаття 1145. Зміст завдання.....	233
Стаття 1146. Строк (термін) виконання завдання.....	233
Стаття 1147. Зміна умов публічної обіцянки винагороди.....	233
Стаття 1148. Правові наслідки виконання завдання.....	233
Стаття 1149. Припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди.....	234
§ 2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу.....	234
Стаття 1150. Право на оголошення конкурсу.....	234
Стаття 1151. Умови конкурсу.....	234
Стаття 1152. Зміна умов конкурсу.....	234
Стаття 1153. Відмова від проведення конкурсу.....	234
Стаття 1154. Переможець конкурсу.....	234
Стаття 1155. Особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс.....	235
Стаття 1156. Права переможця конкурсу.....	235
Стаття 1157. Повернення учаснику конкурсу речі, поданої на конкурс.....	235
ГЛАВА 79. ВЧИНЕННЯ ДІЙ В МАЙНОВИХ ІНТЕРЕСАХ ІНШОЇ ОСОБИ БЕЗ ЇЇ ДОРУЧЕННЯ.....	235
Стаття 1158. Право на вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.....	235
Стаття 1159. Надання звіту про вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.....	236
Стаття 1160. Відшкодування витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.....	236
ГЛАВА 80. РЯТУВАННЯ ЗДОРОВ'Я ТА ЖИТТЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, МАЙНА ФІЗИЧНОЇ АБО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ.....	236
Стаття 1161. Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи.....	236
Стаття 1162. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи.....	236
ГЛАВА 81. СТВОРЕННЯ ЗАГРОЗИ ЖИТТЮ, ЗДОРОВ'Ю, МАЙНУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ АБО МАЙНУ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ.....	236
Стаття 1163. Усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.....	236
Стаття 1164. Наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.....	236
Стаття 1165. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.....	236
ГЛАВА 82. ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ.....	237
§ 1. Загальні положення про відшкодування шкоди.....	237
Стаття 1166. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду.....	237
Стаття 1167. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду.....	237
Стаття 1168. Відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи.....	237
Стаття 1169. Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею.....	237

права на самозахист.....	237
Стаття 1170. Відшкодування шкоди, завданої прийняттям закону про припинення права власності на певне майно.....	237
Стаття 1171. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності.....	237
Стаття 1172. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою.....	238
Стаття 1173. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування.....	238
Стаття 1174. Відшкодування шкоди, завданої посадовою або службовою особою органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування.....	238
Стаття 1175. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування у сфері нормотворчої діяльності.....	238
Стаття 1176. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.....	238
Стаття 1177. Відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення.....	239
Стаття 1178. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою.....	239
Стаття 1179. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою.....	239
Стаття 1180. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності.....	240
Стаття 1181. Відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми особами.....	240
Стаття 1182. Відшкодування шкоди, завданої кількома неповнолітніми особами.....	240
Стаття 1183. Відшкодування шкоди батьками, позбавленими батьківських прав.....	240
Стаття 1184. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною фізичною особою.....	240
Стаття 1185. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена.....	241
Стаття 1186. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними.....	241
Стаття 1187. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.....	241
Стаття 1188. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки.....	241
Стаття 1189. Відшкодування ядерної шкоди.....	242
Стаття 1190. Відшкодування шкоди, завданої спільно кількома особами.....	242
Стаття 1191. Право зворотної вимоги до винної особи.....	242
Стаття 1192. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого.....	242
Стаття 1193. Урахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоди.....	242
Стаття 1194. Відшкодування шкоди особою, яка застрахувала свою цивільну відповідальність.....	243
§ 2. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.....	243
Стаття 1195. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.....	243
Стаття 1196. Відшкодування шкоди, завданої фізичній особі під час виконання нею договірних зобов'язань.....	243
Стаття 1197. Визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи, яка працювала за трудовим договором.....	243
Стаття 1198. Визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи-підприємця.....	244
Стаття 1199. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи.....	244
Стаття 1200. Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого.....	244
Стаття 1201. Відшкодування витрат на поховання.....	245
Стаття 1202. Порядок відшкодування шкоди.....	245
Стаття 1203. Збільшення розміру відшкодування шкоди на вимогу потерпілого у разі зміни стану його працездатності.....	245
Стаття 1204. Зменшення розміру відшкодування шкоди на вимогу особи, яка завдала шкоди.....	245
Стаття 1205. Відшкодування шкоди у разі припинення юридичної особи.....	

зобов'язаної відшкодувати шкоду.....	245
Стаття 1206. Відшкодування витрат на лікування особи, яка потерпіла від злочину.....	246
Стаття 1207. Обов'язок держави відшкодувати шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок злочину.....	246
Стаття 1208. Збільшення розміру відшкодування шкоди у зв'язку з підвищенням вартості життя і збільшенням розміру мінімальної заробітної плати.....	246
§ 3. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).....	246
Стаття 1209. Підстави відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг).....	246
Стаття 1210. Особи, зобов'язані відшкодувати шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).....	247
Стаття 1211. Строки відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг).....	247
Стаття 1211-1. Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, що є рухомих майном.....	247
ГЛАВА 83. НАБУТТЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙНА БЕЗ ДОСТАТНЬОЇ ПРАВОВОЇ ПІДСТАВИ.....	247
Стаття 1212. Загальні положення про зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави.....	247
Стаття 1213. Повернення в натурі безпідставно набутого майна.....	248
Стаття 1214. Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання.....	248
Стаття 1215. Безпідставно набуте майно, що не підлягає поверненню.....	248
КНИГА ШОСТА. СПАДКОВЕ ПРАВО.....	248
ГЛАВА 84. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СПАДКУВАННЯ.....	248
Стаття 1216. Поняття спадкування.....	248
Стаття 1217. Види спадкування.....	248
Стаття 1218. Склад спадщини.....	248
Стаття 1219. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини.....	248
Стаття 1220. Відкриття спадщини.....	248
Стаття 1221. Місце відкриття спадщини.....	249
Стаття 1222. Спадкоємці.....	249
Стаття 1223. Право на спадкування.....	249
Стаття 1224. Усунення від права на спадкування.....	249
Стаття 1225. Спадкування права на земельну ділянку.....	250
Стаття 1226. Спадкування частки у праві спільної сумісної власності.....	250
Стаття 1227. Право на одержання сум заробітної плати, пенсії, стипендії, аліментів, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві.....	250
Стаття 1228. Спадкування права на вклад у банку (фінансовій установі).....	250
Стаття 1229. Спадкування права на одержання страхових виплат (страхового відшкодування).....	250
Стаття 1230. Спадкування права на відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки.....	250
Стаття 1231. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем.....	250
Стаття 1232. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця.....	251
Стаття 1232-1. Спадкування прав та обов'язків за договором оренди житла з викупом.....	251
ГЛАВА 85. СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАПОВІТОМ.....	251
Стаття 1233. Поняття заповіту.....	251
Стаття 1234. Право на заповіт.....	251
Стаття 1235. Право заповідача на призначення спадкоємців.....	251
Стаття 1236. Право заповідача на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом.....	251
Стаття 1237. Право заповідача на заповідальний відказ.....	252
Стаття 1238. Предмет заповідального відказу.....	252
Стаття 1239. Втрата чинності заповідальним відказом.....	252
Стаття 1240. Право заповідача на покладення на спадкоємця інших обов'язків.....	252
Стаття 1241. Право на обов'язкову частку у спадщині.....	252
Стаття 1242. Заповіт з умовою.....	253
Стаття 1243. Заповіт подружжя.....	253

Стаття 1244. Підприємства спадкоємця.....	253
Стаття 1245. Спадкування частини спадщини, що не охоплена заповітом.....	253
Стаття 1246. Встановлення сервітуту у заповіті.....	253
Стаття 1247. Загальні вимоги до форми заповіту.....	253
Стаття 1248. Посвідчення заповіту нотаріусом.....	253
Стаття 1249. Посвідчення нотаріусом секретних заповітів.....	254
Стаття 1250. Оголошення нотаріусом секретного заповіту.....	254
Стаття 1251. Посвідчення заповіту посадовою особою органу місцевого самоврядування.....	254
Стаття 1252. Посвідчення заповіту іншою посадовою, службовою особою.....	254
Стаття 1253. Посвідчення заповіту при свідках.....	255
Стаття 1254. Право заповідача на скасування та зміну заповіту.....	255
Стаття 1255. Таємниця заповіту.....	255
Стаття 1256. Тлумачення заповіту.....	255
Стаття 1257. Недійсність заповіту.....	255
ГЛАВА 86. СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ.....	256
Стаття 1258. Черговість спадкування за законом.....	256
Стаття 1259. Зміна черговості одержання права на спадкування.....	256
Стаття 1260. Спадкування усиновленими та усиновлювачами.....	256
Стаття 1261. Перша черга спадкоємців за законом.....	256
Стаття 1262. Друга черга спадкоємців за законом.....	256
Стаття 1263. Третя черга спадкоємців за законом.....	256
Стаття 1264. Четверта черга спадкоємців за законом.....	256
Стаття 1265. П'ята черга спадкоємців за законом.....	257
Стаття 1266. Спадкування за правом представлення.....	257
Стаття 1267. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.....	257
ГЛАВА 87. ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ.....	257
Стаття 1268. Прийняття спадщини.....	257
Стаття 1269. Подання заяви про прийняття спадщини.....	257
Стаття 1270. Строки для прийняття спадщини.....	258
Стаття 1271. Прийняття заповідального відказу.....	258
Стаття 1272. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини.....	258
Стаття 1273. Право на відмову від прийняття спадщини.....	258
Стаття 1274. Право на відмову від прийняття спадщини на користь іншої особи.....	258
Стаття 1275. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини.....	259
Стаття 1276. Перехід права на прийняття спадщини.....	259
Стаття 1277. Відумерлість спадщини.....	259
Стаття 1278. Поділ спадщини між спадкоємцями.....	260
Стаття 1279. Переважне право окремих спадкоємців на виділ їм спадкового майна в натурі.....	260
Стаття 1280. Перерозподіл спадщини.....	260
Стаття 1281. Пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців.....	260
Стаття 1282. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора.....	261
Стаття 1283. Охорона спадкового майна.....	261
Стаття 1284. Охорона спадкового майна виконавцем заповіту.....	261
Стаття 1285. Управління спадщиною.....	261
ГЛАВА 88. ВИКОНАННЯ ЗАПОВІТУ.....	262
Стаття 1286. Право заповідача на призначення виконавця заповіту.....	262
Стаття 1287. Призначення виконавця заповіту за ініціативою спадкоємців.....	262
Стаття 1288. Призначення виконавця заповіту нотаріусом.....	262
Стаття 1289. Згода особи на призначення її виконавцем заповіту.....	262
Стаття 1290. Повноваження виконавця заповіту.....	262
Стаття 1291. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень.....	263
Стаття 1292. Контроль за виконанням заповіту.....	263
Стаття 1293. Право на оскарження дій виконавця заповіту.....	263
Стаття 1294. Строк чинності повноважень виконавця заповіту.....	263
Стаття 1295. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.....	263
ГЛАВА 89. ОФОРМЛЕННЯ ПРАВА НА СПАДЩИНУ.....	264
Стаття 1296. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину.....	264
Стаття 1297. Обов'язок спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право	

на спадщину на нерухоме майно.....	264
Стаття 1298. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину.....	264
Стаття 1300. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину.....	264
Стаття 1301. Визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину.....	264
ГЛАВА 90. СПАДКОВИЙ ДОГОВІР.....	264
Стаття 1302. Поняття спадкового договору.....	264
Стаття 1303. Сторони у спадковому договорі.....	265
Стаття 1304. Форма спадкового договору.....	265
Стаття 1305. Обов'язки набувача у спадковому договорі.....	265
Стаття 1306. Особливості спадкового договору з участю подружжя.....	265
Стаття 1307. Забезпечення виконання спадкового договору.....	265
Стаття 1308. Розірвання спадкового договору.....	265
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	265